

J. A. V. GINKLUOJASI PASTOTI KELIA RUSIJAI

J.V. NEKREIPIA DĖMESIO Į DP TIKYBINIUS ĮSITIKINIMUS

BALFas neturi teisės rūšiuoti lietuvių tremtinių į praktikuojančius ir nepraktikuojančius

(“Naujienų” korespondento pranešimas iš Europos)

Tikimasi, kad spalį, lapkričio mėnesiais atvyks pirmieji transportiniai laivai į USA su tremtiniais lietuviais. Pirmasis išvyksta tie, kurių emigracijos dokumentai jau buvo seniau su- tvarkyti ir dėl kvotos iki šiol negalėjo patekti. Dabar jie jau vyksta imigracijos įstatymo sąskaiton. Tokių bus gal vienas kitas tūkstantis.

Visų išvykstančių sveikata labai stropiai tikrinama. Dabojama, kad emigruojantieji nesirgtų kokiomis nors užkrečiamomis ligomis, o pirmoje eilėje, kad neturėtų tuberkuliozo.

Betgi kitų kūno trūkumų nepaiso, lygiai išvykstantiems dėl jų amžiaus taip pat nedaroma jokių kliūčių. Taip pat emigruojantieji nerūšiuojami pagal tikybas ir kitus įsitikinimus, čia jokių kliūčių nedaroma; viena sąlyga: kad nebūtų kurių nors fa- šistinių ir diktatūrinių organizacijų nariai ar jų veikėjai.

Tai š. Amerikos garbei tenka pasakyti, kad jie šiame atsitike elgiasi žmoniškiau.

KITOS VALSTYBĖS ĮSILEI- DŽIA TIK SVEIKUS

Tuo metu, kai kitos valstybės įsileidžia tik neabejotinai sveikus, be jokių kūno trūkumų, jaunas, raumeningas, arba tik katalikus, nevedusius, arba tik šeimyninius, bet ne senesnio amžiaus, arba daro skirtumus dėl tautos kilmės.

Žodžiu, emigruojantieji vie- naip ar kitaip rūšiuojami ir si- ļojami.

Tai visų tų faktų akivaizdoje šiaurės Amerika atrodo tikras laisvės kraštas, kuriame žmoni- škumas giliai pabojamas. Bent taip atrodo tremtinio akimis žiūrint, kuris aplinkybių verčia- mas turi laikinai emigruoti ir ne visuomet savo valia, ar no- ru gali pasirinkti šalį, kurios jo profesijai ar kitiems jo pri- valumams tiktų, kur jis norėtų išvykti.

KATALIKAI SKIRSTO LIETU- VIUS Į RŪSIS

Tik apgailėtina, kad prie USA konsulatų veikiančios įvairios pagalbinės organizacijos ne vi- sos jų šio žmoniškumo pradų paboją ir dar stato savo sąly- gas.

Štai, jau kaip žinoma, katali- kiškos organizacijos paiso, kad ne tik būtų geru, doru kataliku, bet dar praktikuojančiu katali- ku, t. y. žiūri ar jis sekmadien-iais eina į bažnyčią, ar atliek- išpažintį, ar klusus parapijoni- nis, ar ne civiliniai susituokęs ir panašiai. O kadangi emigra- cijai paruošiamieji dokumentai iki šiol buvo galima įteikti tik per vienas ar kitas sakytas or- ganizacijas, tai tie, kurie pri- puolamai ar vienai, ar kitai to- kiai organizacijai įteikė savo įvairius dokumentus, dabar dėl tokių ar kitokių tų organizaci- jų reikalavimų turi netikėtus ir nelauktus rūpesčius.

Emigracijos byla jau seniau buvusi pradėta, ir jei dabar tų visų reikalaujamų sąlygų negali patenkinti, tai turi savo pana- šius dokumentus atšaukti, atsi- imti ir vėl iš naujo dairytis, kam juos įteikti. Tai laiko gai- šatis.

LEI DŽIA VIENAI ORGANIZA- CIJAI KOŠTI TREMTINIUS

Tenka spėti, kad ši tvarka bus kaip nors kitaip sutvarkyta ir nebus daroma jau vien tokių kliūčių, kad jei kas civiliniai su- situokė, ar velykinės išpažinties neatliko — tiems š. Amerikos durys tenai emigruoti — už- trenktos.

Stipriai apgailėtina, kad mū- sų visų bendroji išėivijos pašal-

pinė organizacija BALFas, taip pat pasinešdino savus tautiečius leisti košti vienai iš tų organi- zacijų, kuri nesidėdama šiaurės Amerikos pagrindiniams laisvės ir demokratijos dėsniams, kės- sosi rūšiuoti emigruojančius pa- gal jų katalikiškumo laipsnį, spręsti ar išvykstantis pakenčia- mai yra praktikuojantis katali- kas.

Manykime, kad tai yra ma- žas nesuipratimas, kuris ūmiausiu laiku bus teigiamai iš- spęstas taip kaip dera save gerbiančiai tautai.

PATARIA ŠALINTI NETIKĖ- TUS TAMSUS ŠEŠĖLIUS

Juk net sunku įsivaizduoti, kad USA čia Vokietijojeje rezidu- oja atstovai, šiame atsitikime konsulai, taip pat turėtų tokias instrukcijas ir iš emigruojan- čių reikalauji, kad jie būtų tik praktikuojantieji katalikai... Tai būtų daugiau kaip absurdas...

Šis klausimas į tremtinių tarp- jneša didelio susirūpinimo ir kartu nepasitenkinimo.

Visi buvo susipratę su ta min- timi, kad BALFas yra visų iš- eivijų darni, bendra, organiškios tautinės vienybės organizacija ir štai pasirodė netikėti tamsūs šešėliai. Jie būtina šalinti.

REIKALINGAS BALFO PIR- MININKO PAREIŠKIMAS

Čia bendras susitarimas yra būtinas. Kas išsoko, kas pasu- ko ne tuo keliu, tie privaltę tų susiprasti ir padaryti reikiamas išvadas. Nevalia ir negražu, ku- riais nors politiniais sumeti- niais žaisti visų tremtinių liki- mo. O kartu į jų tarpj įnešti bereikalingus tikybinius ginčus, kaip rūšiuojant kas geresnis ka- talikas.

Juo labiau, kad visa tai nesu- derina su bendra USA politika.

Todėl būtina, kad šie nesu- ipratimai artimiausiu laiku būtų viešai visai nuodugniai ir pa- grindinai išaiškinti. Ir tas aiš- kumas turėtų būti paskelbtas ne vien tik pirmininko vardu, bet visos organizacijos vardu. —V.

—Prancūzų karo ministeris Ramadier išpėjo spaudą ne- skleisti melagingų žinių apie kariuomenę. Valdžia imsis priemonių prieš kai kuriuos laikraščius.

—J. V. konsulato Vladivjos- toke tarnautojai jau pasiekė Maskvą. Sovietų valdžia rug- piūčio mėnesį įsakė uždaryti minėtą konsulatą.

Planuoja Rytų Euro- pos Sąjungą

PRAGA, Čekoslovakija, sp. 12 d. — Pragos radijas šian- dien paskelbė, kad planuoja- ma Rytų Europos Sąjunga. Šion Sąjungon įeis Lenkija, Bulgarija, Rumunija, Vengri- ja, Čekoslovakija ir gal Ju- goslovakija.

Pasakojama, kad pradžioje šios valstybės sudarys tiktai ekonominę sąjungą, o vėliau jos gali sudaryti ir apsaugos sąjungą.

Čekai nepatenkinti Vakarų Europos Sąjungos nutarimu sudaryti vieną armiją štabą.

Angliakasiai nori didesnių algų

CINCINNATI, O., sp. 12 d. — Angliakasių konvencija šian- dien įpareigojo unijos pirminin- ką John L. Lewis pradėti pa- sitarimus didesniems algoms.

Ji pavedė pirmininkui pasi- rinkti laiką ir momentą dery- boms pradėti. Angliakasams al- goms jau buvo pakeltos tris kar- tus.

Praeitais metais John L. Lewis gaudavo 25,000 dolerių į metus, o dabar jis gaus po 50, 000. Kiekvienas angliakasys tu- rės mokėti unijai dvigubai di- desnį mokesį.

—Prieš 40 metų anglas Hen- ry Matthews bankrutavo, jis negalėjo sumokėti, 1,066.40 do- lerių savo skolinkams. Da- bar, eidamas 82 metus, jis iš- mokėjo visas skolas ir nuo- šimčius. Iš viso susidarė 2,800 dolerių suma.

BRITAI NEKEIČIA SAVO PAŽIŪRŲ APIE DIKTATORIŲ FRANKO

Kinijos kariuomenė išlaisvino Yingkow uostą, kelias į Mukdeną yra laisvas

LONDONAS, spalio 12 d. — Britų valdžia nekeičia savo pa- žiūrų apie diktatorių Franko, prieš porą dienų padaryti pa- reiškimai galioja.

Britų užsienio ministerija ste- bisi visišku jos pareiškimu iš- kraipymu. Britai paskelbė, kad socialistams, monarkistams ir demokratams pavyko susitarti dėl valdžios užsienyje.

Tuo tarpu diktatoriaus Franko kontroliuojama spauda pa- sakoja, kad nėra jokio susita- rimo. Britams yra žinomas su- sitarimo tekstas.

BRITAI SAVO PAREIŠKIMO NEATSUKĖ

Franko užsienio ministerija paskelbė, kad britai atšaukė sa- vo pareiškimą, liečiantį Ispani- jos vidaus reikalus ir diktato- rių Franko. Kitas pranešimas sako, kad britų valdžia atspira- šė diktatoriaus.

Užsienio minsterja šandien oficialiai pareškė, kad ji nieko neatšaukė, neatsiprašė ir savo pažiūrų nepakeitė.

Britai yra patenkinti, kad pagerėjo respublikonų ir monar- kistų santykiai pačioje Ispani- joje ir užsienyje.

—Berlyno savivaldybė liko visai be pinigų.

Sekretorius Marshall

George Marshall pareiškė diplo- matams, kad J. Valstybės vienos nestars su Rusija dėl Berlyno blo- kados.

Prancūzai nenori streikuoti

PARYZIUS, spal. 12 d. — Iš provincijos ateina pranešimai sako, kad didelė Prancūzijos darbininkų dauguma nenori streikuoti.

Komunistų kontroliu o j a m a darbininkų konfederacija reika- lauja, kad valdžia keistų užsie- nio politiką, remtų sovietų pla- ną nusiginkluoti, atmetų Mar- shallo planą ir bendradarbiau- tų su Maskva.

Šie reikalavimai parodo, kad dabartiniai streikai yra politi- niai, o ne ekonominiai.

—Ponia El. Rooseveltienė vakar minėjo 64 metų sukaktį. Pusę dienos ji dirbo, o antrąją pusę su savo anūku ji išėjo Paryžiaus apžiūrėti, pasisve- čiuoti.

Korėjoj su ž e i d ė Amerikos kareivį

SEOUL, Korėja, sp. 12 d. — Šiaurės Korėjos pasienio sar- gybinis sunkiai sužeidė J. V. kareivį. Kulka palietė ranką ir krūtine.

Šandien paskelbtas praneši- mas sako, kad sužeidimas įvy- ko praėjus penktadienį. Koro vadovybė neskelbė žinios, kol neišaiškino visų aplinkybių.

Kulka buvo paleista į ameri- kietį, kai jis artėjo prie 38 pa- ralėlės, skiriančias abi zonas.

Dennis pralai m ė j o apeliacijos teisme

WASHINGTON, D. C., spal. 12 d. — Apeliacijos teismas at- metė kompartijos sekretoriaus Eugene Dennis prašymą panai- kinti žemesnio teismo sprendi- mą.

Dennis nuteistas vieneriems metams kalėti ir 1,000 dolerių pinigine bauda už panikinimą teismo ir nenorą atsakyti į kon- greso komiteto klausimus.

Kompartijos sekretorius pa- dėjo 10,000 dolerių užstatą, tuo tarpu jis dar laisvas.

—Mrs. C. Veronica Keane traukia teisman savo dukterį, artistę Veronica Lake. Reika- lauja kiekvieną mėnesį mokėti po 500 dolerių.

Vėliausios Žinios

—Jungtinių Tautų subkomi- tetas atomo energijos kontrolei vakar priėmė Amerikos planą. Sovietų atstovas priešinosi, bet dabar visas klausimas bus per- siųstas į politinį komitetą.

—Pietų Prancūzijos geležin- kelių darbininkai nutarė ne- streikuoti. Konfederacijos vado- vybė rengiasi keisti įsakymus, civilinio karo jai nepavyks iš- provokuoti, darbininkų daugu- ma nepritaria.

—Imigracijos pareigūnai nu- tarė ištremti John Santos, ku- ris 1927 metais atvažiavo Ame- rikon studijuoti, o vėliau virto CIO propagandistu. Santos gimė Rumunijoje, ten jis ir bus išsiųstas. Santos turi teisę ape- luoti.

—Karo vadovybė lavins lakū- nus Montana srityje, kad galė- tų visą žiemą apriūpinti Berly- no gyventojus, jei būtų reika- lo.

—Sovietų armijos laikraštis Berlyne sako, kad sekretorius Marshall ir Thomas Dewey su- darė sąmokslą. Marshall sugal- vojo Berlyno krizę, kad padė- tų išrinkti Dewey. Trumanas, pastebėjęs konspiraciją, norėjo pasiūsti Maskvą taikos misi- ją, kuri būtų išsprendusi Berly- no ir kitus klausimus, bet Marshall pasipriešino taikos mi- sija.

—Vakar Dwight D. Eisen- hower pareiškė susirinkusiems, kad jo vadovaujame universite- te bus įsteigta komunizmo ka- tedra, kurioje bus tyrinėjamas šis klausimas. Eisenhower kal- bėjo 18,000 klausytojų, jų tar- pe buvo daug universitetų pre- zidentų ir studentų.

—Sovietų karo vadovybė Berlyne tvirtina, kad blokada ne- bus atšaukta, kol vakarų val- stybės nepripažins sovietų įves- tų pinigų Berlyne.

REIKALAUJA PASMERKTI SOVIETŲ BADO BLOKADĄ BERLYNE

Višinskis paskelbs sovietų armijos dydį, jei J. V. paskelbs turimų atomo bombų kiekį

PARYZIUS, sp. 12 d. — War- ren R. Austin šandien pareiškė Jungtinėms Tautoms, kad J. A. Valstybės ginkluojasi tarptautiniam saugumui palaikyti. Tuojau po karo J. A. V. labai greitai nusiginklavo, bet dabar jos mato, kad padarė didelę klaidą. Sovietų Rusija savo karo jėgų nesumažino, o dabar gresia visam pasauliui.

J. Valstybių atstovas aiškiai pasakė, kad sovietų valdžia sudaro pavojų pasaulio tair- kai. Sovietų valdžia jau panaikino laisvę visoje valstybių eilėje, o dabar ji siekia savo valią primesti visam pasauliui. Sovietų valdžia sulaužė tarp- tautinius pasižadėjimus, ji pa- naikino žodžio, spaudos ir są- žinės laisvę.

Niekad J. V. taip griežtai ir aiškiai nekaltino sovietų vald- žios, sako diplomatai.

Tvirtinama, kad iš Washing- tono sugrįžęs sekretorius Geor- ge Marshall įnešė naujos nuot- aikos demokratinių valstybių tarpe. Anksčiau diplomatai vis dar tikėjosi, kad sovietų valdžia apsigalvos, atšauks Berlyno blokadą ir tarsis dėl taikos. Jie nedarė jokio spau- dido ir saugumo tarybą ir ne- reikalavo jokios rezoliucijos dėl Berlyno blokados. Bet da- bar vakarų valstybės reikalau- ja pasmerkti Rusiją.

Sovietų valdžia turėjo visą savaitę klausimui apsvarstyti. Jai buvo pasiūlytas kompromi- sas. Bet Višinskis šandien pasakė saugumo tarybos pir-

mininkui, kad sovietų valdžia neturi naujų pasiūlymų. Ar- gentinos užs. ministeris Bra- muglia kalbėjosi su Višinskiu, laukė naujų instrukcijų iš Maskvos, bet paaiškėjo, kad jų nebus. Jei Višinskis vartos veto saugumo taryboje, tai visas Berlyno blokados klauši- mas bus perkeltas į asamblėją.

Šandien Višinskis, išklauses Warren Austin pranešimą apie J. V. nusistatymą sustip- rinti savo karo jėgas, pasakė dar vieną kolojojančią kalbą. Jis daug kumštini ir stalą, rė- kavo, o dabar ji šaukė, kad J. Val- stybės ruošiasi karui prieš So- vietų Sąjungą.

—Jei jūs mane priversite kortas atidengti, tai pasaky- siu, kad 1939 metais jūs kurstė- te Hitlerį pulti Rusiją.—šaukė Višinskis. Jis sakė, kad Cham- berlain ir Daladier dėjo visas pastangas, kad tiktai naciai pulti Rusiją. Pridėjo, kad J. V. kapitalas padėjo naciams atsistoti ant kojų.

—Vakarų valstybės tiktai ta- rėsi su naciiais, bet Stalinas susitarė.— atsakė jam diplo- matai.—Kurstė naciuis pulti Ru- siją, bet jis puolė vakarų val- stybes.

Višinskis pareiškė, kad so- vietų valdžia duos žinias apie savo karo jėgas tiktai tuo at- vėju, jei J. Valstybės paskelbs visas žinias apie turimą atomo bombų skaičių. Diplomatai reikalauja, kad Rusija taip pat paskelbtų apie gaminamas atomo bombas.

PASMERKĖ MASKVOS PAMIŠĖLIŲ PLANĄ PASAULIUI UŽKARIAUTI

Respublikonai nori išnaikinti “naują dalybą”, todėl ir siekia prezidentūros, sako Trumanas

LOUISVILLE, Ky., sp. 12 d. —Grupė pamišusių fanatikų nori užkariauti visą pasaulį.

—šandien pareiškė gubernato- rius Thomas Dewey, republi- konų kandidatas į prezidentus.

Minėti pamišėliai naudoja visas priemones savo tikslui siekti, jie jau pavergė 12 lais- vų tautų ir pašalino ten buvu- sias valdžias. Jie gsdina, va- ro baimę, naudoja sabotazą, prievartą ir išdavystę savo tikslams siekti.

Jie vadovaujami Lenino ir Stalino paskelbtais principais, o jų veikimo gaires nustato Maskvos Politbiuras.

DEWEY KRITIKUOJA PRE- ZIDENTŲ TRUMANŲ

Thomas Dewey kritikavo prezidentą Trumaną dėl poli- tikos sovietų valdžios atžvil- giu.

Atrodo, kad Trumanas pil- nai nevertintų iš komunistų pinigine bauda už panikinimą teismo ir nenorą atsakyti į kon- greso komiteto klausimus.

—Mrs. C. Veronica Keane traukia teisman savo dukterį, artistę Veronica Lake. Reika- lauja kiekvieną mėnesį mokėti po 500 dolerių.

—Artistė Judy Canova ski- riasi su vyru.

Trumanas kritikuoja republikonus

AKRON, O., sp. 12 d. — Re- publikonai nori gauti prezi- dentūrą ir kongresą, kad galė- tų visiškai panaikinti “naujos dalybos” atliktus darbus, tvir- tina prezidentas.

Dewey visą laiką kritikavo “naują dalybą”, jis ir dabar prieš ją pasisako, šiuo reikalu net ir knygą parašė.

Jei Dewey patektų į Baltuo- sionių Rūmus, tai jis imtųsi prie- monių visoms “naujos daly- bos” reformoms naikinti.

TRUMANAS VARTOJA STA- TIKOS DAVINIUS

Dewey tvirtina, kad “naujoji dalyba” pakenkė pramonei, ūkininkams ir visam krašto ūkiui, sako prezidentas.

1933 metais J. V. padarė 400 milijonų dolerių pelno, o 1947 metais pelnas siekia 17 bilijonų. 1933 metais fermerių pa- jamos siekė pusterčio bilijono dolerių, o praeitais metais jos siekė net 18 bilijonų.

Trumanas įrodė, kad visi respublikonų kaltinimai šioje srityje neturi jokio pagrindo.

—Veteranai sudaro 45% vi- sų J.V. valdžios tarnautojų.

LIETUVIŲ RĀTELIAI

MALONIOS VIESNIOS

Vieši Chicagoje. Vakar Atlankė Naujienas

Dr. Aldona Šlupaitė

P. P. Jurgeliūtė-Beverage

Šią savaitę Chicagoje įvyksta svarbūs paminėjimai, prasideda seimai, suvažiuoja mūsų žymūs veikėjai.

Pirmieji svečiai bei viešnios suvažiuoja gerb. Dr. Jono Šliupo laidojimo apeigų proga. Praeito šeštadienio rytą iš Brooklyno atvyko žymūs lietuvių tautos ir šalpos darbuotojai, vėlionio Dr. Jono Šliupo dukterė Dr. Aldona Šlupaitė, kuri apsisistojė pas ponus A. Micevičius, Marquette Parke. Vėliuotą pačią dieną iš Washingtono atskrido viena mūsų daugiausia nusipelnusių Amerikos lietuviųčių p. P. Jurgeliūtė-Beverage. Ji apsisistojė pas savo seną draugę Norą Gugięnė.

Abi mielos viešnios turi čia Chicagoje daug artimų draugų ir gėjų prietelių, kurie laukia progos su jomis pasimatyti, pasikalbėti.

Kadangi jos dalyvaus B. A. L. F'o seime, tai visą šią savaitę praleidžia viešėdamos su draugais ir lankydamos įvairias mūsų įtaigas.

Vakar viešnios savo draugų ponų Biežienės ir Gugięnės lydimos lankėsi Naujienose. Buvo malonu su jomis praleisti valandėlę besikalbant apie įvairius mūsų reikalus, kuriais jos nuosirdžiai rūpinasi ir yra gerai informuotos.

Suvalkiečių Draugijos choristai

Praėjusios savaitės pamokos trečiadienį įvyko Gage Parko salėje, prie 55 gatvės ir So. Western ave. Pamokose viena narė pardavinėjo bilietus Naujienų parengimui, kuris įvyks sekmadienį, spalio 17 dieną, Sokolų salėje, 2337 So. Kedzie ave.

Chicago Lietuvių Suvalkiečių Draugijos choristai, vadovaujami ponios Janinos Grieg, šiuo metu energingai mokosi. Jie ne tik rengiasi prie savo 10 metų sukakties didelio ir gražaus vakaro, kuris įvyks spalio 31 dieną Lietuvių Auditorijoje, bet dar randa progų atlikti kitus vakarus.

Gerbiami choro nariai ir narės, nepamirškite pamokų. Jos yra darbingos ir linksmos, su gražiomis naujomis dainomis.

NAUJIENŲ PARENGIMAS SEKMADIENĮ

"AUSROS SŪNŪS" SCENOJE SOKOL SALEJE

"Aušros Sūnūs" bus suvaidinti Naujienų parengime ateinantį sekmadienį. Rimti žmonės apie tai kalba. Visi stengsis būti laiku ir gauti geresnes vietas, nors Sokolų svetainė, 2337 So. Kadzie avenue, yra nemaža. Pradžią 3:45 val. popiet.

Visi yra pasiilgę vaidinimo. Jau keliolika metų kai neturėjome progos pamatyti grynai lietuvišką veikalą.

Dėka gerų žmonių, ypatingai pp. Millerių, susilaukėm artisto S. Pilkos, ir jo pastangos duos mums žavėjantį vaidinimą.

"Aušros Sūnūs" — šiurpūs prisiminimai iš netolimos praeities. Atsilankę nesigailėsit. Atsiveskit ir draugus bei drauges.

Ilgų metų praėjimas rodo, kad įvyksit ir draugus bei drauges. Ilgų metų praėjimas rodo, kad įvyksit ir draugus bei drauges. Ilgų metų praėjimas rodo, kad įvyksit ir draugus bei drauges.

CICERO. — Draugystė Lietuvos Kareivių laikys mėnesinį susirinkimą šį sekmadienį, spalio mėn. 17 dieną 1:30 val. popiet, Liuosybės svetainėje. Visi būkite laiku. Susirinkimas bus trumpas, o po susirinkimo skubėsime važiuoti "Aušros Sūnų" pamatyti.

— Berlyne sovietų valdžios kontroliuojama spauda šaukia, kad valstybės departamentas ruošiasi atomo karui, jis neleidžia prezidentui siųsti taikos misijos į Maskvą.

— Senas Petras.

Metinės Mirties Sukaktuvės

JUZEFA SVETIKIENĖ (po tėvais Klevickaitė) 10549 So. Edbrooke

Persiskyrė su šiuo pasauliu spalio 19 d. 1947 m., sulaukus pusės amž., gimus Lietuvoje Panevėžio apskr., Ponių parap., Varnagintės vnk. Amerikoje išgyveno 40 metų. Paliko dideliame nuliūdime vyras Jonas, dvi dukterys: Josephine Partock, Antoinette Grūšas, žentas Frank; sūnus John Grinius ir marti Alice, 6 anūkai ir kitos giminės.

Liūdnei giminiams mūsų brangios motinėlis bus laikomoms Sv. Mišios Visų šventų parap. bažnyčioje spalio 19 d. 1948 m., 8:00 val. ryto. Kviesiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas. Mes tavęs, mūsų brangią moteris ir motinėle, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas tavę ateisime. Lauk mūsų ateinant!

Nuliūde lieka: Vyras, Dukterys, Sūnus, Anūkai ir kitos Giminės.

DOMICELĖ ŠIMKUS, po tėvais Juozaponaitė gyveno 4152 So. Campbell ave. Lafayette 3-2412

Mirė spalio 10 d., 10:40 val. vakaro, 1948 m., sulaukus pusės amž., gimus Utenos apskr., Anykščių par., Starių kaime. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Paliko nuliūde: vyras Juozapas; 3 sūnūs: Antanas, marti Elena ir ju šeima; Juozapas ir marti Dorothy ir ju šeima; Povilas ir marti Evelyn ir ju šeima; 2 pusseserės: Marijona Manikienė, jos vyras Juozapas ir ju šeima; Rozalija Girijotienė ir jos šeima; pusbrolis Jonas Bagdošanka ir ju šeima, 2 svogeriai: Jonas Balaišis ir ju šeima; Kazimieras Šimkus ir ju šeima. Ir kitos giminės, draugai ir pažįstami. Lietuvoje liko sesuo Ona Naurienė ir jos šeima.

Priklaušė prie Uteniškių Draugiško Klubo.

Kūnas pašarvotas Julius Liulevičius kopl., 4348 South California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, spalio 14 d., 1:00 val. po pietų. Iš kopl. bus nulydėta į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Domicelės Šimkienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Vyras, Sūnūs, Marčios, Pusseserės, Pusbrolis, Svogeriai ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Julius Liulevičius, Tel. LAFayette 3-3572.

MONICA LUKOSIENĖ (po tėvais Sluchinskaitė) gyveno 549 E. 91st Place Telefonas Radefil 3-6655

Mirė spalio 11 d., 3:50 val. popiet, 1948 m., gimus Raseinių apskr., Viduklės parap.; Paliepių kaime. Amerikoje išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūde: dvi dukterys: Veronika Dana, žentas Juozapas, Marian Hacker, žentas Juozapas; sūnus Jonas; 3 anūkai: Dorothy Marce, jos vyras Jonas, Arlene Dene ir Robert Hacker; 3 proanūkai ir daug kitų giminių ir draugų.

Priklaušė prie Treinininkų Apaštalytės Maldos, Amžino Gyvojo Razandžiaus ir Royal Neighbors of America and Catholic Order of Foresters.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips kopl., 3307 S. Lituania Ave. Laidotuvės įvyks penktad., spalio 15 d., 8:00 ryto iš kopyčios ir Sv. Jurgio parap. bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Monikos Lukosienės giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Seserys, Svogeriai, Broliai, Broliešės ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Lachawicz ir Sūnūs, Tel. Virginia 7-6672.

a. + a. ANTANAS BUDVITIS 1983 Canalport Ave.

Mirė spalio 12 d., 12:45 v. ryto, 1948 m., sulaukęs senatvės amžiaus. Gimęs Lietuvoje Šilalės parap., Gubių kaime, Raseinių apskr. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Paliko nuliūde: dukterė Monica Kraujalis, žentas Edwardas; trys sūnūs: Jonas, marti Ann, Edwardas marti Sylvia ir Ernest. Sesers sūnūs: Antanas ir Pranciškus Mažutis, gyvena Penn. valstijoje; brolio dukterė Carolina Dawson ir daug artimų giminių ir draugų.

Kūnas pašarvotas Petro Gurskio kopyčioje, 659 West 18 St. Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 15 d., 8:30 val. ryto iš kopl. Dievo Apveizdos parap. bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Antano Budvicio giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Duktė, Žentas, Sūnūs, Marčios ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Petras Gurskis, Tel. SEeley 3-5711.

JONAS MOCKUS gyveno 1800 S. Allport Ave.

Mirė spalio 11 d., 9:40 val. vakaro 1948 m., sulaukęs 33 metų amžiaus. Gimęs Sandoval, Ill.

Paliko nuliūde: 3 seserys: Anna Bakies, svogeris Theodore, Jennie Delong, svogeris Alex, Rose Woveris, svogeris Frank; 4 broliai: Charles, brolienė Stella, Paul, brolienė Josephine, Simon ir Juozas, brolienė Nadeen ir ju šeimos ir daug kitų giminių ir draugų.

Kūnas pašarvotas Lachawic ir Sūnūs kopl., 2314 W. 23rd Place. Laidotuvės įvyks penktadienį, spalio 15 d., 8:30 val. ryto iš kopl. ir Ausros Vartų parap. bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jono Mockaus giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūde lieka: Seserys, Svogeriai, Broliai, Broliešės ir kitos Giminės.

Laid. Direkt. Lachawicz ir Sūnūs, Tel. Virginia 7-6672.

Pirkite iš Didžiausios Paminklų Dirbtuvės CHICAGOJE

Jonas Savickas

BEVEL GRANITE CO. (Not Inc.)

119th St. ir Kedzie Ave.

WHOLESALE ISDIRBYSTE Paminklų pristatome į visas kapines arti ar toli.

Telefonas: BE 8-3632

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue TELEFONAS GROvehill 6-0142.

1410 South 50th Avenue TELEFONAS TOWN HALL 2109 CICERO, ILLINOIS

KOPLYCIOS VISOSE MIESTO DALYSE

LIUDĖSIO VALANDŲJ Sankite

MAŽEIKA & EVANS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

6845 So. Western Ave. 3319 LITUANICA AVE. PROSPECT 6-0099 YARDS 7-1138-1139

Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gaušime kopyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Visi Tel. YARDS 7-1741-1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas LAFayette 3-0727

DYKAI KOPLYCIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W. G. E. S. 1390 K.

NARIAI Chicago Lietuvos Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

L. BUKAUSKAS

10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4908

PETRAS P. GURSKIS

659 WEST 18th STREET TEL: SEeley 3-5711

J. LIULEVICIUS

4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFayette 3-3572

P. J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET Telephone YARDS 7-1419

L. J. ZOLP

1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS

TEL: VIRginia 7-6672 and 6673 2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

GARSINKITĖS "NAUJIEŅOSE"

URBA

Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GĖLININKAS

4180 Archer Avenue Phone LA 3-5800 arba 5870

LOVEIKIS

Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis

KVIETININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagarbams

3316 SO. HALSTED ST. Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKŲ BEVERLY HILLS GĖLINYČIA

Gražiausios gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.

6901 So. Wentworth Ave. Tel.: STEwart 3-2454 ir HUDson 3-2224

PUIKIAUSI FUR COATS

PARDAVIMUI Numazintom kainomis

Tiesiai iš dirbtuvės jums. Taipgi audekliniai kantai su kailiukų kalnieriiais, pardavimui numazintomis kainomis. Mes permodeliuojame jūsų senus furkautus ir jie išrodys kaip nauji. Furkautus priimam į mainus arba mes perkame už cash. Mes pritaikom bilė kokius kailiukus. Mes taipgi turime pardavimui puikias dreses barginių kainomis. 31 metal kaip Bridgeporte. Teisingumas yra mūsų dalykų vedimas.

Fashion Fur Store 3305 So. Halsted St. Tel. YA rds 7-0014

SOPHIE BARCUS

RYTINĖ RADIO VALANDA

— IS STOTIES — W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais taipgi 7 val. vakare.

Išgirskite vėliausius hitus, muziką ir kitus idomius pranešimus.

Chicago Draugijų Klubų Valdybos 1948 Metams

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJS VALDYBA 1948 METAMS: Pirm. Antanas Jussas, 2131 W. 24th St.; Vice-pirm. Dom. Babilius, 7131 S. Mozart St.; Fin. Rašt. Nellie Wilcox, 4443 S. Rockwell St., Yards 4472; Nut. Rašt. Peter P. Kenutis, 5015 Quincy St., Columbus 5270; Kasierius Alfonsas Masulis, 3252 So. Halsted St., Victory 7319; Kasos glob. E. Bennett; Kontr. rašt. Ona Švirnickas, 7202 S. Fairfield Ave., Hem. 9816; Maršalka Mr. Mickus; Koresp. Alf. Masulis. Susirinkimai įvyksta kas ketvirtą pirmadienį kiekvieno mėnesio, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

JONISKIEČIŲ L. IR K. KLOBO VALDYBA 1948 METAMS: Pirm. ninkas John Yonkus, 6836 South Maplewood Ave., Republic 6566; Vice-pirm. — Joseph Danta, 4535 So. California Av., Virginia 0877; Nutarimų rašt. — Joseph Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill., Olympic 362; Finansų rašt. — F. Cepulis, 3510 West 63rd St., Rep. 0243; Trustees: Mrs. M. Miraviciene, 2539 W. 46th Pl. ir Bruno Dikcius, 7000 S. Campbell Ave.; Kasierius — Joseph C. Vebell, 6447 S. Emerald Ave., Normal 1665; Korespondentė — Mrs. M. Miraviciene, 2539 West 46th Place. Joniskiečių L. ir K. Klubas susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį, antram sekmadienį, 1 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

"AUSROS SŪNŪS"

4 VEIKSMŲ DRAMA Rengia

"NAUJIEŅOS"

Spalio 17 d. 1948 m. SOKOLU SALEJE 2337 SO. KEDZIE AVE.

DR. JONAS ŠLIUPAS APIE "UNIJA," AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTĮ

(Tęsinys)

Be tokių jaudinančių žinių iš tėvynės, emė jau atsilepti taipogi Amerikos lietuviai. Pirmu tokiu drausuliu buvo Jokūbas Segevičia, kuris išdrįso keletu žodžių nusiskųsti, kaip tūli lietuviai persekioja naujai susikūrusią ligos pašalpos draugiją Kasciuskos vardu; o antru — tai M. J. Andriukaitis, kurio atmintį aš labai branginu, o kuris rašė, kad šenandorio lenkų kunigas Lenarkevičius būtinai smerkiasi paimti savo globon lietuvius Mahanoy Cityje gyvenančius.

Nr. 4 "Unijos" patalpintas A. Anskaičio protokolas vieno lietuvių susirinkimo, laikyto 15/X/84, kur rašo, kad lietuviai gavę iš Čikagos lenkišką statutą, o kurį Turskis (vėliau "V. Liet." redaktorius) skaitęs ir lenkiškai ir lietuviškai; susirinkimas paskyrė draugijos įvykdymui komitetą, susidedantį iš Pr. Daugėlevičiaus, J. Kavaliausko, J. Šliupo, Kaz. Anskaičio ir Ant. Višniausko. Nebeatmenu, kokia tai draugija turėjo būti ir iš profokolo nepaaiškėjo, nors aš ten esąs kalbėjęs apie įsteigimą pagelbinės kasos.

Idomesnis mano straipsnėlis "N. Yorko lietuviai ir bažnyčia" (Nr. 8), kur sakoma, kad

20-VII-84 buvęs sušauktas susirinkimas ir "po ilgo ilgo ginčo" buvo išrinkti keli vyrai rinkti pinigus liet. bažnyčiai, o ypačiai parvežimui kunigo lietuviu. Po to ilgai nieko nesigirdėjo, ar daroma kas ar ne tuo reikalu, iki 16-XII-84 vėl buvo sušauktas susirinkimas, kurį nedaug lietuvių atėjo ir pirmininko nesant, Pr. Bačinską tą vietą užėmė: mažai pinigų buvę surinkta, ir todėl kiekvieną mėnesį sekmadienį po mėnesio pirmai dienai pas bažnyčią (žinoma, lenkų) būsią renkami pinigai dėl liet. bažnyčios. Atėjo čion ir lenkų kun. Klimeckis, "kurį lietuviai pirmė su nužeminančiu juos dideliu bučiavimu rankos, taip kad nabagai kunigui sausa rankutė išpuoto kaip paduskėlė, o keliems bučiutojams per širdingumą bene ir lūpos tin-telėjo. Kunigas pašnekėjo, kad lietuviai negali parsikivesti lietuvi kunigą, iki jie negalės jam duoti tam tikrą išlaikymą, kitaip parvežtas kunigas būsiąs jam ir vyskupui antkakliu. Geriau būsią, jeigu lietuvininkai metams sykį ar du sykį parsikivestų kunigą Urboną Ruškevičių, lietuvininką, gyvenantį Otyje (Ots, Ind.): ir išlaidos būtų netaip didelės, o reikalai lietuvininkų būtų

Prašo parinkti vardus beždžionėms

Atvaizde matome vieną iš keturių jaunų gorilla veislės beždžionių, atgabentų iš Afrikos į Lincoln Parko žvėryną Chicagoje. Laiko ją žvėryno direktorius R. Marlin Perkins. Chicago Heart Association veda kontestą duoti vardus trimis tų beždžionių. Visi kviečiami siųsti žvėrynui sumanytus vardus.

aprupinti. Tuomi susirinkimas ir pasibaigė. Čia galėčiau dar tiksliai pasakyti, kad lietuvininkai šią vasarą daug smarkesni buvo, o dabar kožnas jausdamas tuštumą savo kišenės dėl blogumo laikų ar tylėjo ar išvėsusiai šnekėjo. Ir geri norai turi pasilikti nešildyti, kada mažai centų teskamba kišenėje."

Galiaus (Nr. 9) metus, užbaigiau štai kokia malda: "Tėve mūsų, kuris esi danguose! Duok mums lietuvininkams daugiau proto ateinančiais metais, kad mes kaipo darbininkai savo prakaity ir krauju nepenėtumėme gajos bosų, politikierių, ir kaip ten visi dykaduoniai vadinas, jie jau ir taip yra gana nutukę. Tegul mes nemylime savo vargintojus ir nešėnavojame apgandinėtojus. Tegul mes parime už savo darbą mums priklausančią pilną algą gyvename ant žemės linksmi, laimingai, pasiturinčiai ir dorai. Tėve mūsų, sujunk mūsų smagenis, kad jos imtų šiek tiek mislinėti apie reikalus savo giminės, artimo ir tėvynės. Įpilk į mūsų širdis neišgaisinamą kerštą ir neišdildomą pykį ant tų, kurie neteisingsi persekioja ir spaudžia mūsų brolius ir tėvynę Lietuvą, o mūsų kumščiams duok gana pajėgų! Tada mes, mūsų vaikiai ir pačios, o ir mūsų viengymiai gentys neturėsime vargų, nebūsimė varinėjami iš savo gimtinės, ir ta "ašarų pakalnė" mums, lietuvininkams pavirs rojumi. Minėk mums mūsų tėvus, išnaikink iš mūsų dvasios užvydėjimą, didybę ir puikybę, atsiėmimą girtybę, atratink mus nuo kaziravimų, o parūpink kožnam gerą ir išmintingą pačią ietuvaitę. Tu, dangiškasis Tėve, atsiųsk mums Išganytoją: mokslą, išmintį, sutikimą ir vie-

nybę, blaiivybę, meilę tėvynės ir artimo, ištvėrmę ir stangrūrą." Trūksta tiksliai—amen.

Taip tai užsibaigė 1884 m. Kiek skaitytojų "Unijos" turėjome, nepamenu; rodos, iki Naujiesiems Metams visgi priaugę buvo iki 250.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Vokietijos

Laišką gavo Mrs. E. Katinas, 6533 So. Talman ave., Chicago 29, Ill.

(Ištraukos)

Brangi Ponia: Širdingai dėkoju už laišką. Man labai linksma, kad manęs neužmirštat. Mes iki šiol esam sveiki, išėmus mažąjį sūnų, kurio negalim taip užlaikyti ir pavalgydinti, kaip liepia daktarai. Čia daktarams už apžiūrėjimą ir kai kuritus vaistus mokėti nereikia.

Su naujais pinigais mums yra blogiau. Kol turėjo daug marčių vokiečiai ir kai kurie mūsų žmonės, kol buvo cigaretės brangios, ir mes lengvai užsidirbdavom tų marčių: kai kam, būdavo, numezgi ką, išskalbi, kam sulopai, ir vis gauni cigarečių ar pinigų. O dabar niekas pinigų nebeturi, viską pasidaro patys, kad nereiktų mokėti. Tik gerai dabar gyvena tie, kurie dirba. Mūsų ponai, jie gauna algas, o visko jau galima pirkti, bet jie ir gyvena gerai. Gi prastiems žmonėms darbo nėra, visas darbas raštinėse ir maisto sandėlyje. Tokie, kaip mes, nebegali ne obuolio nusipirkti, ne bulvės: nors jų dabar yra daug, bet pinigų nėra.

Vokietijoje šmet metai labai geri, jAVai neapsakomai gražūs, vaisių daug, bet mums niekas jų neduoda.

Išvažiuoti ligi šiol nepavyko, nes su šeimomis niekas neima. Laukiam, gal kada pradės vėžti į Ameriką, gal ir mes pateksime į kvotą. Mano vyras yra ūkininkas, o, sako, ūkininkus pirmiausia priims į Ameriką.

Dabar rašo į Australiją, bet bijome. Labai toli ir karšta tenai. Daug jaunimo pavasarį išvažiavo į Kanadą ir į Australiją, o mes seniai tebesėdžiame vietoje alkanai ir nuplyše. Kurie išvažiavo, tie gyvena jau kaip žmonės. Tačiau nenustojame vilties: gal ir mums kada saulutė nusišypsos ir galėsime palikti tą nelaimingą kraštą.

Ką Amerikoj kalba apie karą? Mes jo labai bijome ir mums atrodo, kad jis yra neišvengiamas. Norėtumėm kaip greičiau išvažiuoti, bet bėda — negalime.

SKAITYKITE IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

Old Gold- ruošia tiksliai vienatį dalyką: Pasaulij Geriausį Tabaką!

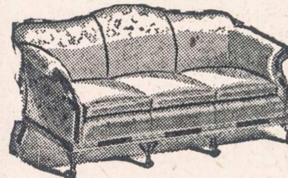
Del "Treat"

vietoje "Treatment"

Rukykite OLD GOLDS

Yards 7-1125 **Sam Anto Sport Store** 4073 Archer Ave.
RYSKŲS MOKYKLOMS NERTINUKAI, LOSIMUI DŽEKETAI IR UNIFORMŲ PASIRINKIMAS.

MODERNIŠKI SEKLYČIOS SETAI

MŪSU GRAŽIAI IR TVIRTAI PADARYTI, SU PILNINIAIS SPRINGSAIS IR DIRŽAIS. SRUBINEMIS VINIMIS PRIKALTI.

PIRKIT DABAR!

ARCHER AVENUE FURNITURE CO.
PARLOR SUITE MANUFACTURERS
4140 Archer Ave. Phone: LA fayette 3-3516

EKSTRA! EKSTRA! EKSTRA!

Žinia jau pasklido. Visi jau kalba apie tai. Tai didžiausias dalykas automobilių pasaulyje. The 1949 Kaiser-Frazer jau išleistas. Atvykite ir pamatykite puikiausią automobilį. Automobilis šio šimtmečio. Neprašysite progos jo nematę. Atklykite COOK COUNTY DISTRIBUTORS šiandien ir pamatykite rytojaus automobilį — šiandien. Mažo karo ekonomija su didelio karo patogumais ir veikimu.

Jūs galite padaryti geriausį pirkinį pas

COOK COUNTY DISTRIBUTORS
1340 West 63rd St., prie Loomis Blvd.
CHICAGOS DIDŽIAUSI AUTOMOBILIŲ DISTRIBUTORIAI

Geriausi nauji ir vartoti karai visoje šalyje čia yra jūsų pasidžiaugimui tokiomis kainomis, kad jūs nusistebėsite. The COOK COUNTY DISTRIBUTORS garantuoja, kad sutapsys jums pinigų.

Mes esame virš 30 metų biznyje.

Mūsų įstaiga atdara kasdien iki 9 val. vak. Sekmadieniais visą dieną.

COOK COUNTY DISTRIBUTORS

1340 W. 63rd STREET
ALL PHONES: WALBROOK 5-3700.

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niešū ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, išdėkit LEGULO Ointment. Jų gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIA. ŠIS, taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, stabdo džiūvimą odos ir perplėšimą tarpinčių. Jos vėžė, ir išdėkit, tūti nušūstamas ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršimų odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perstamų ir niežėnų kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskit money order.

LEGULO, Department J
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

CEMERYČIA ŠAKNYS

Cemeryčia šaknys, sakoma, yra galin-gas tonikas dėl pagerinimo apetito, dėl geresnio virškinimo, ir sakoma, pridūoda galingsnę kraujo cirkuliaciją. Cemeryčia yra vartojama nuo drugio, nuo gumbo, nuo geltligės, nuo škrupolo ir nuo sukrekėjimo kraujo. Cemeryčios šaknys jau yra vartojamos per 3000 metų, ir mūsų cemeryčia nėra sukapota, bet yra tokia, kaip užaugus. Supiaustykit cemeryčios gerą šaukštą, išdėkit į keliskėlį užpilkit šiltu ar šaltu vandeniu ir už valandos galite gerti arba išdėkit unciją cemeryčios į bonką vyno ar arielkos ir galite gerti kada nori. Cemeryčios svaras \$1.35.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

SEND, Inc.

304 West 63rd Street
CHICAGO 21, ILL.
ENGLEWOOD 4-5028

SEND PRIMA

MAISTO SIUNTIŲ ŪZSAKYMUS IR VISAS VOKIETIJOS IR AUSTRIJOS ZONAS, ANGLIJĄ, PRANCŪZIJĄ, ITALIJĄ, OLANDIJĄ, BELGIJĄ, SVEICARIJĄ, LENKIJĄ, CEKOSLOVAKIJĄ, JUGOSLAVIJĄ. Maisto siuntiniai ADRUSTI draudimo firmose, pristatymas GARANTUOJAMAS. Nesuradus adreso — pinigai gražinami. Pakely dingęs siuntinys pakeičiamas kitu.

PRISTATYMO LAIKAS: 8-21 DIENOS. VISUS KRASTUS! Geriausi eksportiniai produktai. Pristatymas vykdomas iš sandėliu Europoje.

Siunčiant money order, čekį ar kt. mok. priemonę, tiksliai nurodykite gavėjo adresą ir užsakymo siuntinys, žym. numerius. Galima užsakyti keti pakieteltai tam pačiam gavėjui.

No. 1	2 sv. taukų, kiaulinių.
	2 sv. bekono
\$8.00	2 sv. salami desros
	2 sv. kenuotos jautienos
	1 sv. pieno miltelių.
No. 2	2 sv. bekono
	2 sv. kenuotos jautienos
\$6.00	2 sv. pjūtų Afrik. apels. marmelado
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių
	1 sv. sokolado, blocks
No. 3	2 sv. kiaulinių taukų
	2 sv. bekono
\$6.50	2 sv. cukraus
	2 sv. aukš. rieb. šūrio
	1 sv. kavos pupelių.
No. 4	2 sv. 9 SVARAI CUKRAUS
\$2.95	
No. 5	9 SV. KAVOS Pupelių
\$4.98	
No. 6	4,5 sv. cukraus
\$4.00	4,5 sv. kavos pupelių
No. 7	200 Chesterfield cigarečių
\$2.00	(išskiriant Vok. ir Italiją)
No. 8	16 sv. sudytų silkių stati-
nėję (Tik iš Vokietiją)
\$5.95	
No. 9	10 sv. kvietinių miltų
\$2.85	4 unc. kepimo miltelių
EXTRA RIEBALŲ 6 SV.!!!	
	2 sv. kenuoto sviesto
No. 10	2 sv. bekono
\$7.95	2 sv. kiaulinių taukų
	1 sv. sokolado, blocks
	1 sv. cukraus
	1 sv. kavos pupelių.

Čia nurodytose kainose įskaitytos persiuntimo, draudimo ir kitos išlaidos. Aškirai tarinams su draugijomis, komitetams ir pavieniais asmenims dėl didesnių užsakymų. Nėdelsdami šiandien pasiųskite savo giminėms: draugams siuntinėlius!

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykit **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagelbėjo daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamas nuo ezema nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskit Money Order arba nuvykite į:
BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

HELP REG'D. KANADOJE

VALDŽIOJ REGIS'TRUOTA EKSPEDICINĖ BENDROVĖ, HELP
Priima maisto siuntinių užsakymus ir visas Vokietijos ir Austrijos zonas, išskiriant U. S. S. R., taipgi ir Francūziją, Italiją, Olandiją, Daniją ir Angliją.

SIUNTIŲ Nr. 1
Tik \$10.00
Su įpakavimu 20 sv.	SIUNTIŲ Nr. 2
Tik \$6.00
Su įpakavimu 10 sv.
5 svarai kiaulinių TAUKU.	4 svarai kiaulinių TAUKU
2 svarai KAVOS (pupelių)	1 svaras KAVOS (pupelių)
5 svarai CUKRAUS	1 svaras valg. ALYVOS
2 svarai MĖSOS	1 svaras CUKRAUS
1 svaras GRETINĖS	1 svaras KAKAVOS
1 svaras RYZIŲ	SIUNTIŲ Nr. 3
Tik \$6.00
1 svaras KAKAVOS	Su įpakavimu 10 sv.
	7 svarai kiaul. TAUKU
	1 svaras valg. ALYVOS

Visi produktai aukščiausios rūšies ir švieži. Šios rūšies siuntinius už taip žemas kainas tik iš Kanados tegalima išsiųsti.

HELP Patarnauja Kanados ir J. A. Valstijų žmonėms. Siuntiniai siunčiami greičiausiu Kanados pašto laivinkystės keliu.

HELP pilnai garantuoja už siuntinio pristatymą adresatui; kiekvienam atveju persiunčia Tamstai gavėjo pakviutoją orderį.

SIŪSKITE LAISKĄ SU ŪZSAKYMU ŠIENDIEN:

(Pagėdaujama, kad pavardės ir antrašai būtų parašyti aiškiai, drukuotom raidėm. Už klaidingai paduotus antrašus HELP neatsakys.)

HELP Reg'd. P. O. Box 777 Place D'Armes,
MONTREAL 1, QUE., CANADA.

MOKAME 3% DIVIDENDŲ UŽ VISUS INDELIUS

Apsimoka laikyti pinigus mūsų taupomoj įstaigoj, nes jom padėtos santaupos yra saugios, tuo reikalu jau nereikia rūpintis. Tamsta taip pat gali įsigyti reikalingą saugumą, jei pradėsi pas mus taupyti. Pamažu saskaiton nešdamas savo santaupas, nei pats nepasijusi, kaip sudarysi gražią atsarginę sumą. Santaupas iki \$5,000.00 garantuoja Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Tel. HAYmarket 1-3317

Atdara kasdien nuo 9 ryto iki 5 vak. Trečiadi., nuo 9 ryto iki 12 diena. Keturvid., nuo 9 ryto iki 8 vak. Šeštadi., nuo 9 ryto iki 2 pp.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU

APIE JŪSU INSULIACIJOS PROBLEMAS. DABAR YRA LAIKAS IRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams moteriolų.

LIETUVIAI SALESMONAI
**CARR MOODY
LUMBER CO.**
STANLEY LITWINAS
Manager.
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 2-1272.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CA nal 6 - 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$7.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$9.00 per year in Chicago
4c. per copy.

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 2.00

Užsienio:

Metams \$10.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Užsakymo kaina:

Chicagoje—paštu:
Metams \$9.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Vienam mėnesiui90
Chicagoje per išsiuntinėjus:
Viena kopija 4c
Savaitei 25
Mėnesiui 90

Naujienos eina kasdien išskyrus
sekmadienius, Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 So. Halsted Street,
Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500.
Pirngus reikia siųsti pašto Money
Orderiu kartu su užsakymu.

Abiejų Partijų Atsakomybė

Vakar gubernatorius Dewey labai aštriai puolė Rusijos totalitarinę diktatūrą, apibūdindamas jos siekimus užsienių politikoje, kaip "padūkusį užkariavimo planą." Bolševikai, sakė republikonų kandidatas, jau sunaikino 12 tautų ir siekia pavergti daugiau, panaudodami komunistų judėjimus svetimose šalyse.

Kiekvienas laisvę mylįs žmogus gali pasveikinti tokį atvirą ir stiprų p. Dewey pasisakymą.

Kartu su juo dauguma Amerikos žmonių apgailestauja, kad Jungtinės Valstybės taip ilgai darė nuolaidas tiems Rusijos valdovams, leido jiems laimėti vieną po kitos "diplomatines pergalės" ir tuo būdu skatino užkariotojų apetitus. Tačiau šioje vietoje republikonų kandidatas galėjo staptelėti ir pagalvoti. Jis būtų atsiminęs, kad bolševikų "maldinimo" politika, kurią vedė tas, anot jo, "strapaliojās gigantas" (Jungtinės Valstybės), buvo tiek demokratų, tiek republikonų politika.

Abidvi didžiosios partijos ima už ją moralinę ir politinę atsakomybę.

Republikonų kandidatas ir svarbiausias jo patarėjas John Foster Dulles nereikalavo griežtesnio nusistatymo prieš sovietus. Jie neretai labiau dargi už demokratų vadus tikėjo, kad nuolaidumu ir švelnumu bus galima padaryti Maskvą "sukalbama" ir taip kalbėdavo žmonėms.

Efektingiausi žingsniai kovoje prieš Rusijos agresorius buvo, kaip visi žino, **Trumano doktrina** (pagalbos teikimas Graikijai ir Turkijai) ir **Marshallo planas**. Gerai, kad republikonų dauguma kongrese juos parėmė; bet yra faktas, kad jie patys nieko geresnio nesugalvojo.

Tai gi reikėtų muštis į krūtinę abiem didžioms partijoms, kurios dabar nori gauti balsuotojų pasitikėjimą ir laimėti rinkimus. Prispapzinusios, kad praėityje klydo, jiedvi turėtų prizadėti atitaisyti tas skriaudas, kurias dėl jų klaidų kentėjo ir kenčia bolševikiškos agresijos aukos.

APŽVALGA

NENORI KASTI AUKSO

Paprastai manoma, kad kasti auksą tai pelningiausias užsiėmimas, bet anapult ne visada taip būna. Retai pasitaiko užtikti daug aukso žemėje, vienje vietoje, o paprastai jo randa tik grūdėlius smėlio arba molio gabaluose; tą purvą reikia sutrupinti ir išplauti, kad paliktų grynas metalas. Aukšas, be to, dažnai būna susimaišęs su kitų metalų rūda ir turi būti nuo jų atskirtas.

Dėl šitų priežasčių aukso kastas yra sunkus darbas, ir vidutiniškai atlyginimas už jį neretai būna žemesnis, negu kitų darbininkų. Aukso kasėjai sutinka pigiau dirbti, tikėdamiesi, kad jiems kada nors pasiseks užtikti didelį lobį ir jie staigiai pralobos. Jei ne šita viltis, dauguma jų eity ieškoti kitokio uždarbio.

Colorado valstijoje aukso gamyba dabar yra labai nusmukusi. Veikia tik 230 kasyklų, tuo tarpu kai prieš karą veikė virš 1,000. Tam yra kelios priežastys.

Viena ta, kad valdžia įsakė uždaryti tas kasyklas, kurios gamina vien tik auksą, nes valdžia turi auksą daugiau, negu jai reikia. Yra operuojamos tik tos kasyklos, kur randama sidabras, svinas, cinas ir varis, susimaišęs su auksu. Bet ir šios kasyklos ne visos atdaros. Gamybos išlaidoms pakilus 47%, kompanijos bando išspausuoti daugiau pelno iš darbininkų, mokėdamas jiems žemas algas. Vidutiniškai jie gauna apie

\$1.00 už valandą, nors darbas sunkus ir nešvarus.

Kai kurios kasyklos neša nuostolį, bet jų neuždaro, kad negestų mašinerija ir kiti įrenginiai. Pereičiais metais iš vienos tonos iškasto purvo gaudavo vidutiniškai \$11.00 vertės aukso, t.y. maždaug trečdalį uncijos.

MOBILIZACIJA PASAULIO REVOLIUCIJAI

Vienas laikraštis, reklamuodamas lietuvių katalikų kongresą, kuris už keleto dienų susirinks Chicagoje, paskelbė, kad tai bus "mobilizacija pasaulio revoliucijai."

Šita "pasaulio revoliucija" būsianti kitokia, negu komunistų, kuri reikią perversmų su krauju praliejimu. Lietuviai katalikai turį prieš tokią kruviną revoliuciją bei jos skelbėjus kovoti, ir tam reikia sumobilizuoti savo jėgas.

Iš to išeina, kad šita katalikų "pasaulio revoliucija" būtų lyg **kontr-revoliucija**. Tačiau katalikai turį tikslą ne sulaukyti komunistišką revoliuciją, o ją "perimti." Tame straipsnyje skaitome:

"Pagarsėjęs savo raštais ir prakalbomis kun. James M. Gillis, paulistas, pareiškė, kad katalikai privalo perimti dabar esančią pasaulio revoliuciją. Katalikai tą revoliuciją privalo paveržti iš komunistų."

Kaip galima "paveržti" revoliuciją? Gal būt, čia norėta pasakyti paveržti revoliucijos va-

dovybę. Bet tai reikštų, kad reikia prie komunistų revoliucijos prisidėti ir paskui stengtis pakreipti jos dalyvius savo pusėn. Ar pakreipti pasiseks, ar ne, iš anksto pasakyti nelengva; bet prisidėjimas revoliucijai jau sustiprins. Šitokia taktika, bent laikinai, padėtų komunistams. Nejaugi katalikai to nori?

Komunistų vaidmuo

Tas paulistas kun. Gillis, matyt, nepastebėjo, kad pasaulyje šiandien einanti revoliucija anaipolt nėra komunistiška, tik komunistai stengiasi ją panaudoti savo tikslams, vartodami ginkluotą jėgą ir melagingą propagandą. Rusijoje komunistams pavyko pagrobti revoliucijos vadovybę ir savo rankas, bet ką jie iš jos padarė? Visa, kas revoliucijoje buvo pažangaus ir kilnaus (laisvė, demokratija, darbo žmonių būklės pagerinimas, tautų brolybė) tapo sutremta ir sunaikinta — ir Rusijoje įsteigtas žiauresnis despotizmas, negu kad buvo carizmo laikais.

Kitose bolševikų pagrobtose šalyse įvyko tas pat. Taigi iš tikrųjų komunistai pasaulio revoliuciją smaugia, o ne stumia priekyn.

Kitokia jų taktika tenai, kur jie neturi pajėgų. Šalyse už geležinės uždangos komunistai kursto ir skatina revoliucinius judėjimus, apsimėdamai darbininkų draugais, demokratais, tautų išsilaisvinimo šalininkais ir t.t. Daugelį žmonių šita veidmaininga komunistų propaganda apgavo. Nenumanydami, kad tai vilkas avies kailyje, skaitlingos beturėdžių minios kai kuriose šalyse, kovodamos už savo reikalus, priėmė komunistų talkon arba net pasidavė jo vadovybei. Tuo būdu Rusijos despotams pasisekė sudaryti milžinišką "penktą koloną" svetimuose kraštuose.

Bet šitas jų pasisekimas tai nežinojimo ir apgavystės vaisius. Kur darbininkai yra apsišvietę ir įpratę veikti savo organizacijose (kaip pav. Anglijoje, Skandinavijos šalyse, Šveicarijoje), komunistų įtaka menka. Vadinas, už "geležinės uždangos" komunistai yra tik prisiplakę prie revoliucinių sąjudžių. Jie yra revoliucijos parazitai ir, kaip toki, revoliucijai kenkia.

Tai ką gi dabar katalikai nori iš jų "paveržti"? Ar jų veidmainingus šūkius ir demagogiją? Mobilizuoti jėgas plačiu mastu galima tik tai didelės idėjos vardu. Pasiskolinta iš komunistų frazė apie "pasaulio revoliuciją" to negali atstoti.

SMULKIOS ŽINIOS

Iš VISUR

—Jungtinių Tautų subkomitetas patvirtino J. A. V. planą tarptautinei atomo kontrolei. Sovietų atstovai griežtai protestavo, bet į juos nekreiptas dėmesys.

—Rita Hayworth pareiškė, kad ji tikisi dažnai susitikti su Aga Kahn, turtingiausiu Indijos princu, neseniai apsigyvenusiu Hollywoode.

—Alger Hiss sako, kad Whitaker Chambers dar kartą jį apšmeižė, todėl padavė teismui antrą skundą, prašydamas priteisti dar 25,000 dolerių.

—Korėjos prezidentas Syngman Rhee važiuos į Tokijo ir tarsis su gen. McArthur dėl tolimiesnių krašto reikalų.

—Paliaubų komisija tvirtina, kad arabai 8 atvejais sulaužė paliaubas.

—Maniloj kilo didelis gaisras, kurio metu žuvo įvairaus turto už 2 milijonus dolerių.

—Sovietų kareiviai Berlyne sužeidė britų zonos policininką.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

MES BAISIAI NETOLERANTISKI

(Laiško iš Vokietijos ištraukos)

Laiško gavėjo prierasas: Laiško rašytojas leidžia pasinaudoti juo laisše parašytomis mintimis mūsų spaudoje, bet esamomis sąlygomis, kad jis nenukentėtų pav. iš Augsburg'o "Ziburių" ar kitų k.d. (katalikų) leidinių, tai prašo vardo neskelbti. Panašiai ir aš pasidėsiu tik inicialais.

—M. B.

Matau, tai labai gerai orientuotą visuose ne tik Amerikos lietuvių, bet ir mūsų tremtinių, klausimuose, bet kai kurias mintis dar noriu parašyti. Didžioji mūsų gyvenimo yda yra ta, kad mes niekaip negalime įsisąmoninti tikrosios demokratijos principų. Mes baisiai netolerantiski. Mums vis atrodo, kad tą žmogų, kuris galvoja ne taip kaip mes, reikia sunaikinti. Ypačingai toks požiūris ryškūs mūsų krikščionių demokratų srovės žmonėse. O kai dabar atsidaro durys į Ameriką, tai ta neapykanta kitų grupių žmonių dar labiau pasireiškia. Daugelis tremtinių buvo užsirašę važiuoti per katalikų misiją (NCWC). Tai dabar kiekvienas toks važiuotojas turi pristatyti iš klebono pažymėjimą, kad jis tikrai geras katalikas. O klebonai kai kur net per pamokslus sako, kad dabar jie atskirsia "pelus nuo grūdų" ir prideda — "tegu nepyksta kiti, kad jie neįsivažiuos, Lietuva yra katalikiškas kraštas ir pirmoje vietoje turi išvažiuoti geri katalikai. Tai, mat, prie ko priveda siauras partiskumas: jeigu esi protestantas, liuteronas arba visai netikintis, tai tau ir išvažiuoti nereikia, tegu tave čia atranda bolševikai ir pakaria ar sušaudo... Kur čia arimo meilės principas."

Žmonės ima baimintis ir važiuoti per BALFą, nes čia buvo pareikšta, kad BALFas artimai bendradarbiaus su NCWC. Tad žmonės ir bijo, kad ir BALF'e krikščionių demokratų srovės žmonės neimtų "skryninuositi."

O gyvenimas Vokietijoje su kiekviena diena darosi dar sunkesnis. Ypačingai po valiutos reformos. Žmonės visai neturi pinigų ir yra desperacijoj. Sakysime, kad ir aš pats. Iš Lietuvos pabėgau taip kaip stoviu, net mažo lagaminėlio neturėjau. Prie Hitlerio dirbau juodadarbių fabrike ir gyvenau lageryje; visai nuplyšau, nudriskau, o nieko neuždirbau. Kai karas pasibaigė, ačiū amerikiečiams, gavau šiek tiek drabužių, o pinigų užsidirbdavau rašydamas mūsų spaudoje. Tačiau dabar spaudos darbas beveik jokio uždarbio nebeduoda, nes žmonės nebeturį pinigų, neperka laikraščių ir mūsų spauda vos vos laikosi, tai ir bendradarbių apmokėti negali. Tad, atrodo, nieko kito neliks, kaip ir vėl prašytis pas vokiečius į fabriką. Tik jie mūsų nenori priimti, nes ir jiems patiems darbų trūksta. Išvažiuojimas į Ameriką dar toli, ir nežinau žmogus, ar pakliūsi į laimingųjų skaičių, kai ne tik amerikonų komisija, bet ir savieji žada "skryninguoti..." Jūs ten, Amerikoje, tuos reikalus geriau žinote, tad ir pasvarstykite, kaip sutvarkyti, kad nei vienas lietuvis nebūtų skriaudžiamas. Lietuva nėra vien krikščionių demokratų partija, todėl reikėtų neužmiršti ir tų, kurie tai partijai nepriklauso.

Siomis dienomis gavau iš J. Kardelio laišką, kuriame jis sakosi — šio mėnesio (rugsėjo) M. B.) 29 d. važiuojas į pereinamąją stovyklą ir, jei laimingai praeis visus "skryninuosius" tikisi spalio mėn. atsidurti Kanadoje. Galui drąsiai visų gyvenimui vardu išreiškė Jums gilią ačiū už visą pagalbą p. Kar-

deliui, nes tai daug nušipnelęs žmogus.

Laiško gavėjo dar kita pasta-bėlė: Suteikdamas žymaus Lietuvos žurnalisto, buv. redaktoriaus (Lietuvoje) laiško ištrauką, noriu dar nuo savęs pridėti keletą žodžių. Kur autorius kalba apie BALF'ą, kad "žmonės ima baimintis" BALF'o dar-bais važiuoti į Jungt. Valst., tai manau, kad būsimame BALF'o Chicago Seime bus aiškiai ir nuodugnai Vokietijos tremtiniams išaiškinta BALF'o dar-bai ir nusistatymai.

O dėlei J. Kardelio, buv. vyriausio Lietuvos žinių (Kaune) redaktoriaus ir jo žmonos, Kauno operos solistės, tai tiek galiu pasakyti, kad jo kvietimu į Kanadą, kur būtinai reikalinga pažangūs visuomenininkai ir darbuotojai, daugiausia pasidar-bavo Vincas Treigys iš Simcoe, Ont. ir chiegietis Juozas Gude-

IS NETOLIMOS SIURPIOS PRAETIES:

PRAVIENISKIŲ TRAGEDIJOS LIUDINIKAI PASAKOJA

1941 m. birželio mėn. 24 d. (sekmadienį) Pravieniškių koncentracijos stovykloje buvo šūri-pi diena. Tos šūripios dienos gyvi išlikę liudininkai dar ir dabar stveriasi už galvų ir stebisi, kaip jie išliko gyvi toje sadisti-nėje egzekucijoje.

Kas sėdėjo tuo laiku Pravieniškių koncentracijos stovykloje?

Tai įvairių profesijų lietuviai: ūkininkai — laiku neatidavę bolševikams pyliavas, inteligentai — nepritariantieji bolševikų dvasiai, tarnautojai — pavėlavę 15—20 minučių atvykti į tarnybą, mokytojai, inspektoriai, kareiviai ir daugelis kitų, sėdėju-sių už mažus nusikaltimus.

Žudymo metu stovykloje buvo 430 kalinių. Birželio mėn. 23—24 dienomis vokiečiai stipriai veržėsi į priekį ir bolševikai vos spėjo bėgti. Kaišadiorių ruože (18 km. nuo Pravieniškių koncentracijos stovyklos), bolševikai dar laikėsi ir turėjo štabą, nors vokiečiai jau spėjo užnugaryje įvartyti gilius kylius.

Tuo laiku Pravieniškių koncentracijos stovyklos viršininku buvo ltn. Komaras, Smetonos laikais pašalintas iš kariuomenės už pritarimą komunistinei dvasiai ir veiklai, Prasišėjęs neramumams, bolševikuojantieji stovyklos tarnautojai nutarė kartu trauktis su komunistais į Rusiją. Komaras, sukvietsęs prižiūrėtojus, pareiškė, kad nerinties išvykti duosis ginklą, šaudmenų, gurguolę ir maisto. Tą jis ir padarė. Raudonieji, suvirtę ir gurguoles, nudarėjo Kaišadiorių link. Spėliojama, ar tik nebūs šie Kaišadioryse bolševikams pranešę, kas darosi koncentracijos stovykloje ir užsiundę egzekucijos būrį.

Stovykloje liko 37 prižiūrėtojai su Komaru. Tada vienas iš prižiūrėtojų atvyko į Pravieniškių geležinkelio stotelę (3 km. nuo stovyklos), ir jos viršininkui Č. P. pareiškė, kad reikia sudaryti partizanų grupę, likviduoti Komarą, o kalinius paleisti. Besitveriančiai partizanų grupės šis būdas buvo priimtinas, bet Komaras ar tai pajutęs, ar dėl kitokių aplinkybių užšo-ko už akių. Jis pats suaukęs vyrus steigė partizanų grupę, surašė steigimo aktą, patvirtintą parašais ir, įkišė į pistoletu kabūrą, paslėję po vienu keltu. Paslėpimo vietą žinojo tik du: Komaras ir Č. P. Užklaustas Komaras kaip bus su kaliniais atsakė, kad juos reiktų perduoti atvykstantiems vokiečiams, kurie, peržiūrėję nusikaltimo bylas, vienus paleistų, o recidi-

vis (3341 Evergreen Ave.), užmokėdamas Kardelių kelionę iš Vokietijos į Toronto (ar Simcoe). Be to, dar didžiausia padėka turėtų būti Onai Indreleienei, kuri irgi nemažai darbavos ir kiek iš V. Treigio patyriau, kad ji pati pirmutinė Kardelius priims ir priglaus.

Tik linkėjime, kad Kardeliai pereitų visus kanadiečių "skrynningus" ir kuo greičiausia atsidurtų Kanadoje.

Be to, dar noriu užsiminti apie mums gerai žinomą Juozą Prošnyk. Rugs. 11 jis man rašo, kad jau gavęs telegramą (jis studijavo žemdirbystės Agricultural Training School — mokykloje, netoli Hamburgo) nuo žmonos, kad jau Kanados viršininkai kviečia į "čyščių," vadinas "skrynningui" išvykimui į Kanadą. Žmona su mergaitėmis gyveno D.P. stovykloje Wedel, prie Pinnebergo.

Prašo, kai sutiksiu p. Devenienę iš Waterbury, Conn., kad perduoti jo sirdingiausius linkėjimus, nes tik p. Devenienė, kai buvo nuvažiavusi Kanadon, galėjo Pravieniškių pagelbėti.

—M. B.
(Hartford 6, Conn.)

pasislėpė gale tarnautojų namo rūsyje. Vienas mongolas atidareg rūsi riktelėjo:

—Ar yra kas?
Tyla. Jam uždarius duris, po kiek laiko atėjo dar du ir lipo į rūsi. Smulkiai krėsdam už maišų atrado pasislėpusias šias dvi studentes. Liepė išlipti ir nusivedė į bulvių daržą. Studentės klauptės, bučiavo mongolams batus, prašė dovanoti gyvybę. Negailėtingi mongolų šūviai jaunų mergaičių prašymą nutildė.

Likvidavus prižiūrėtojus ir jų šeimas atėjo kalinių eilė. Visi jie buvo susispietę prie vielių ir smalsiai stebėjo kas darosi. Likę gyvi kaliniai sako, kad jie galvojo, jog išžudžius prižiūrėtojus juos paleis arba blogiausiu atveju — išsivarys kartu. Todėl jie šaukė:

—Draugai, paleiskite mus! Šie šunys mus kankino!

Sadistiniai šypsodamas mongolų karininkas tarėsi kaip praverčius likvidavimą. Iš pradžių, kaip pasakoja girdėję politiniai kaliniai, buvo galvota išvesti grupėmis po penkiolika ir likviduoti. Grupėmis šaudyti tuo nepatogu, kad užims daug laiko, o čia kiekvienu momentu galėjo pasirodyti vokiečiai. Nutarė likviduoti iš karto. Davus ženklą, be pertraukos tratėjo kulkosvaizdžiai, vis rydami naujas šovinių juostas. Kryžminė ugnis gausiai guldė krūvon susispietusius kalinius. 430 kalinių masė, paplūdsi kraujo klane, vartėsi stovyklos aikštėje. Jų tarpe buvo moterų, vaikų. Sužeistieji kilo, bet, naujos šūvių serijos pakirsti, griuvo ir bendrą kraujo klaną.

Baigus egzekuciją, leitenantas skubiai įsakė susirinkti. Stovykloje paliko vieną mongolą, kuriam buvo įsakta pribaikti kalinius, kurie turės gyvybės žymių. Prieš išvažiuodami nušovė stovyklos vilkinį šunį, jog kartais ir tas "neprakalbėtų."

Pasilikęs mongolas laipiojo per lavykus ir, išgirdęs dejavimą, badė į tą vietą durtuvu. Vienas kitas sužeistasis emė šaukti:

—Aš dar gyvas aš gyvas!... Pribaiškite mane!

Juos nudūrė, Tvirtesnių ner-vų sužeistieji kantriai tūnojo apačioje. Draugų lavyonų suspausti, sužeistieji išbuvo iki ausros, kuomet mongolas, įsitikinęs jog nėra gyvų, aplėido stovyklą.

Sužeistieji rausėsi iš apačios ir paskutinėmis jėgomis rėpliojo Pravieniškių stotelės link. Norinčių dar gyventi žmonių virtinė, persautom galvom, kojom, rankom, spaudami išdraskytus vidurius delnais, metras po metro rėpliojo geležinkelio stotelės link. Nusilpusieji kėlė galvas ir maldaujančiom akim prašė pagalbos. Ten vėl išlikęs gyvas vaikas verkė atsiaklaupęs prie nužudytos motinos lavono.

Pirmasis stotelę pasiekė su peršauta ranka Martinkus. Pulkininko Žutauto brolis, buvęs "Drobės" fabriko direktorius, peršautas į galvą neišlaikė kelionės galo ir suklupto miške. Tarp pirštų išlindusiom žarnom slinko trečias, ketvirtas...

Geležinkelio stotelėje tik keli žmonės, o sužeistieji vis slinko, šaukėsi pagalbos. Be tvarsčių ir daktaro sunkiai sužeistiesiems neįmanoma padėti. Gulėjo susmukę kelyje, stotelės aikštėje ir prašė vandens, pagalbos.

Telefonas neveikė. Komaras ir Č. P. išskubėjo į Kauną pranešti greitajai pagalbai, kuri per pietus atvykusiu nuvežė gyvuosius į ligoninę.

Pravieniškių tragedija pareikalavo per 400 aukų ir tik 20 gyvi išlikę yra liudininkai šių, kaip ir panašių, dažnai praktikuojamų bolševikų sadistinių darbų.

(Mintis) Č. Spirauskas

"NAUJIENOS"—NEISSEMIAMAS ŽINYNO IR ISMINTIES SALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

PRAEITĄ SEKMADIENĮ ISKILMINGAI PALAIDOTAS JONAS ŠLIUPAS

(Tęsinys)

Jonas Kutra prisiminė savo mokytoją

Buvęs teisėjas Jonas Kutra prisiminė tuos laikus, kai Dr. Jonas Šliupas dėstė Biržų gimnazijoje ir kaip jis, neteisėnai vietos kunigo įskūstas, buvo atleistas iš mokytojo pareigų.

P-ui Kutrai vėliau teko dažniau susitikti su Dr. Šliupu Kaune, kai abu dirbo "varpininkų" organizacijoje. Šiltai žodžiais Kutra kvietė susirinkusius pagerbti Dr. Šliupo kovą dėl gimtinio savo krašto laisvės

Dr. Grigaitis vertino Šliupo veiklą

"Naujienu" redaktorius Dr. P. Grigaitis pasakė ilgą ir turiningą kalbą, kurioje ne tik prisiminė asmenišką susitikimą su Dr. Šliupu, bet visapusiškai įvertino velionies visuomeninę veiklą.

Dar Lietuvoje būnant, 1905 metų laikotarpyje, man teko susitikti su Dr. Šliupu Amerikoje leidžiamais laikraščiais ir knygutėmis, — pasakojo Dr. Grigaitis. — Nors Šliupas seniai buvo išvažiavęs į Ameriką, bet jo veikslos atgarsiai buvo girdimi ir Lietuvoje. Kada man teko Mariampolėje režisuoti "Amerika Partyje" ir padėti veikalui ruošti scenas, tai žmonės jau pasakojo, kad ruošiamos "Šliukeranskos mišios". Tai jau reiškė, kad jie girdėjo apie Šliupą ir taip vaizdavo jį veiklą.

Dr. Jonas Šliupas kreipė dėmesį į jį taip vadinamą lietuvių. Visa tai kas kenkė lietuvių buvo nenaudinga, ir jis prieš tai aktyviai kovojė.

Šliupas, pastudijavęs lietuvių istoriją ir įsitikinęs, kad Lietuva gali būti atgaivinta tik tai liaudies pastangomis, dėjo visas savo jėgas tą liaudį švie-

sti. Dvarai ir klebonijos buvo lenkinimo lizdai, todėl Šliupas prieš juos ir vedė kovą.

Kalbėtojas pabrėžė, kad Šliupas buvo pagrindinių žmogaus teisių ir sąžinės laisvės šalininkas. Šiandien mes taip pat su visu pajėgumu už šiuos pačius principus kovojame.

Pagrindinės Dr. Grigaitis kalbos mintys bus plačiau paskelbtos spaudoje.

Dėkoja už pagerbimą

Baigus Dr. Grigaitis kalbėti, M. Gudelis Komiteto vardu padėkojo visiems Šliupo šeimos nariams ir artimiesiems, atvykusiems ir laidotuves ir bendradarbiavusiems su Komitetu; S.L.A. Pildomosios Tarybos nariams ir "Tėvynės" redaktoriui M. L. Vasil, Chicagos lietuvių organizacijų atstovams ir platiems visuomenės sluoksniams, pagerbusiems Dr. Šliupo atmintį ir dalyvavusiems jo laidotuvėse.

Daktarė Aldona Šliupaitė visų Šliupo šeimos narių vardu padėkojo Komitetui Daktarui Šliupui Laidoti, visiems kalbėtojams, šiltai prisiminusiems Dr-ą Šliupą, ir platiems visuomenės sluoksniams, atvykusiems ir laidotuves.

Gieda Lietuvos Himną

Tvarkos vedėjas paprašė visus susirinkusius sugiedoti Lietuvos Himną, o ponį Norą Gu-gienę pakvietė prie mikrofono vesti.

Po himno susirinkusieji turėjo progos prieiti artyn prie stalo ir pažiūrėti į pomirintę Dr-o Šliupo kaukę.

Daug žmonių

Laidotuvėse dalyvavo daugiau negu 4,000 žmonių. Laidotuvių apeigos pasibaigė po 4-tos.

Tarp laidotuvių dalyvių, atvykusių iš tolimesnių vietų, buvę išvardintųjų, buvo ponija Grasilda Šliupienė, Dr. Šliupo sūnus Vytautas, ponija Hypatia Yčienė Žiūrienė su dukterimi, p. P. J. Žiūris, ponija Alena Devenienė iš Waterbury, Conn., p-lė Jurgelūūtė, N. Y., p. Tuinila iš Bostono, Mass., p. M. L. Vasil, "Tėvynės" redaktorius ir kiti.

(GALAS)

PAIESKOJIMAI

Jeva Uruokaitytė-Getčienė ir Elziūnė Uruokaitytė-Getčienė, apie 1896-97 met. gyvenusios South Chicago, prašomos atsiiepti šiuo adresu: Joe Zink, 703 Victoria Rd., Nanaimo B.C., Canada. Ješko giminės.

Antanas Šumbarauskas ir Stanislovas Jankauskas, kilę iš Grūzdžių parapijos, apie 1896-97 metus gyvenę Pennsylvania, Book Mountain, prašomi atsiiepti šiuo adresu: Joe Zink, 703 Victoria Rd., Nanaimo B.C., Canada. Ieško giminės.

Ieškomas Stanislovas Kriaučiūnas nuo Zagarės. Ieško jo brolio Vinco sūnus, Rašyti: Liudas Kriaučiūnas, Schwaenbisch Gmuend, Bismark Kaserne, DP Camp, Germany, U.S. Zone.

Apdrauskite Savo

FORD Ateiti

--- ir sutaupykite greitai

FORDO patarnavimu...

1 Tikros Fordo Dalys

...tai yra tos pačios dvy-nukės dalys, kurios yra įdėtos į jūsų Fordą. Jos par-darytos gerai, tinka gerai, tarnavos ilgai.

2 Dirbtuvės Pripažinti Metodai

Jie sutaupys jums pinigų, laiko, dėlo, kad jos yra suplanuotos tų pačių vyrų, kurie suplanavo jūsų karą.

3 Fordo Išlavinti Mechanikai

Mūsų vyrai yra Fordo ekspertai, žino kaip jums sutaupyti laiką ir pinū-s geru patarnavimu ir darbu.

4 Specialūs Fordo Įrankiai

Yra sakoma, mechanikas taip geras, kaip jo įrankiai. Mūsų įrankiai yra specialūs Fordams. Jie, apdraudžia Fordo ateitį.

Ford Dyleriai Pažįsta Fordus Geriausiai!

FORD DEALERS OF METROPOLITAN CHICAGO

Laiškas iš Vokietijos

Laišką gavo Ignacas Jasaitis, 4504 So. Wood street, Chicago 9, Ill.

(Ištraukos)

Mylimi mūsų giminės: Su neapsakomu džiaugsmu ir didžiausia laime dėkojam Tamstoms už gerą širdį, kurią parodėte mums išalkusiems ir vargo prispaustiems žmonėms. Maistą ir visas kitas gerybes gavome šio mėnesio 8 dieną. Siuntinys atėjo tvarkoj, niekur nesudraskytas.

Pas mus naujienos vis tos pačios: esame visi sveiki. 6 dieną rugsėjo atvažiavo Amerikos emigracijos komisija čia į Vokietiją, žada pradėti neužilgo vežti į Ameriką visus, kurie turi tinkamus dokumentus.

Aš turiu visus reikiamus dokumentus tvarkoje, turiu ir darbo ir buto sutartis su ūkininku, p. Janush, kuris man jau parūpino. Taigi dabar tik laukiu kada pradės darbą Amerikos konsulas. Tada mes sužinosim kokiu laiku galėsime į Ameriką atvykti.

O atvažiavęs į Ameriką pradėsiu dirbti ir gyventi kaip visi padorūs žmonės, ir tada pasibaigs tas bado gyvenimas čia Vokietijoje. Tai tiek naujienų pas mus.

Baigdamas dar noriu kartą padėkoti dukrytės, žmonos ir savo paties vardu už prisijusią siuntinį, kuris suteikė mums didelę paramą.

MŪSŲ NAUJAUSIAS PRODUKTAS

Skani Lietuvos Kaimo

RUPI RUGINĖ DUONA

Išvežiojame Chicagoje ir priemiestiuose. Siunčiame į visus miestus Amerikoje paštu. Siuntinius gausite per vieną dieną.

SKAMBINKITE TEL. FR ontier 6-4622 ARBA RASYKITE:

PIVARONAS BAKERIES

4622 So. Marshfield Avenue, Chicago 9, Ill.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Isteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytoms išmokėjo kiekvieną sutaupytą dolerį.
- Dividendus išmokėjo visada be perstojimo.
- Kiekvieno taupytojo sąskaita apdrausta iki \$5,000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corporation nuo 1935 metų.

Planingas Taupymas Moka Gerus Dividendus, Pradėk Taupyti Šiandien.

Mutual Federal Savings

Chartered and Supervised by the United States Government.

2202 W. Cermak Rd. Chicago 8, Illinois

PHONE: Virginia 7-7747.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

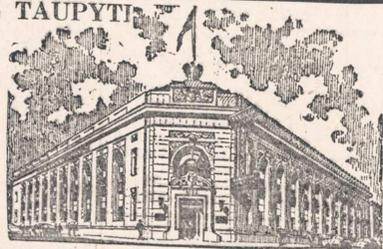
GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KVIEČIAME TAUPYTI

Stipriausioj ISTAIGOJ Chicagoje

TURTAS VIRS \$21,000,000.00

ATSARGOS FONDAS VIRS \$2,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.

4192 Archer Avenue Tel. Virginia 7-1141

AKYS Į ATEITĮ

Žiūrėjimas į ateitį moka dividendus. Nužiūrėkit sau tikslą — nuosavą namą, biznį "retirement." Skirkit tam tikslui reguliariai kiekvieną savaitę. Čia taupomi pinigai neša gerus dividendus. Ir jei įsigijimas namo yra jūsų taupymo tikslas, mes turime namų finansavimo planą, po to, kaip jūs sutausysite čia pradinį mokestį.

District Savings AND LOAN ASSOCIATION

3236 S. HALSTED ST. • CHICAGO • CA lumet 5-4118

JOSEPH M. MOZERIS, Secretary

Neužmirškite Padėti Tremtiniui

AID OVERSEAS, INC., 4851 S. Ashland Ave., Chicago 9, Ill.

AID OVERSEAS, INC. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimų. Jei adresatas nesurinktas, pinigai gražinami siuntėjui. Pristatymas trunka tarp 12-18 dienų, žiūrint į kur siunčiuojami EUROPOS NUMERIUS IR JŲ KAINAS. AID OVERSEAS, INC. maisto siuntiniai PALIVERY. Maisto paruošimas yra agrikultūros ir sveikatos departamentų priežiūroje. Pavieniams asmenims ar organizacijoms, užsakant iš karto didesnę siuntinių skaičių, duodama nuolaida.

SIUNTINYS Nr. 1—\$7.60 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. salami dešros 2 sv. (be 2 ozo.) ken. bekonos 1 sv. 2 ozo. margarino.	SIUNTINYS Nr. 2—\$7.20 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozo. margarino 2 sv. (be 2 ozo.) ken. bekonos 1 sv. kiaušienos mėsos.	SIUNTINYS Nr. 3—\$7.20 4 sv. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. 3 ozo. margarino 1 sv. kiaušienos mėsos.
--	---	---

SIUNTINYS Nr. 4—\$7.10 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. degintos kavos 1 sv. 2 ozo. margarino 1 sv. 1 oz. šokolado 2 gabalai tualetinio muilo 14 ozo. (1 dėžutė) kond. pien.	SIUNTINYS Nr. 5—\$5.50 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. presuoto marmelado 2 sv. degintos kavos 2 sv. 3 ozo. cukraus 1 sv. 2 ozo. margarino.	SIUNTINYS Nr. 6—\$2.80 8 sv. 13 ozo. cukraus.	SIUNTINYS Nr. 7—\$7.20 3 sv. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. 3 ozo. margarino 2 sv. (be 2 ozo.) ken. bekonos	SIUNTINYS Nr. 8—\$2.95 5 sv. kvietinių miltų 4 sv. 7 ozo. cukraus.	SIUNTINYS Nr. 9—\$4.95 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. marmelado 1 sv. kakavos 4 sv. 7 ozo. cukraus.	SIUNTINYS Nr. 10—\$6.80 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. 3 ozo. margarino 2 sv. kavos 1 sv. 1 oz. šokolado.	SIUNTINYS Nr. 11—\$3.95 4 sv. kavos 4 sv. 7 ozo. cukraus 1 sv. 2 ozo. miežinių kruopų.	SIUNTINYS Nr. 12—\$5.95 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 3 sv. kavos 2 sv. 3 ozo. cukraus.	SIUNTINYS Nr. 13—\$5.30 1 sv. 2 ozo. kiaušinių taukų 1 sv. 2 ozo. margarino 1 sv. presuoto marmelado 1 sv. 2 ozo. syrupo 2 sv. 3 ozo. cukraus 2 sv. 3 ozo. ryžių ½ sv. kakavos 1 dėžutė kond. grietinės.	SIUNTINYS Nr. 14—\$6.40 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 1 sv. rūkytų lašinių 1 sv. presuoto marmelado 1 sv. 2 ozo. cukraus 1 sv. kiaušienos mėsos 2 gabalai tualetinio muilo.	SIUNTINYS Nr. 15—\$5.50 1 sv. 2 ozo. margarino 1 sv. 2 ozo. syrupo 1 sv. presuoto marmelado 1 dėžutė kepininės pastos 1 sv. kavos 2 sv. 3 ozo. cukraus	2 gabalai tualetinio muilo 1 sv. miežinių kruopų 1 dėžutė kond. grietinės ½ sv. kakavos ½ sv. saldinių "bonbon" SIUNTINYS Nr. 16—\$5.25 1 sv. 2 oz. kiaušinių taukų 1 sv. rūkytų lašinių 1 sv. 2 ozo. margarino 1 sv. presuoto marmelado 1 sv. kavos 4 sv. 7 ozo. cukraus. SIUNTINYS Nr. 17—\$5.45 1 sv. 2 ozo. kiaušinių taukų 1 sv. 2 ozo. margarino 1 sv. presuoto marmelada 1 sv. degintos kavos 1 sv. 2 ozo. miežinių kruopų 2 sv. 3 ozo. sūrio 2 sv. 3 ozo. cukraus.	SIUNTINYS Nr. 18—\$6.60 4 sv. rūkytų lašinių 4 sv. 7 ozo. cukraus 1 sv. 2 ozo. margarino. SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95 2 sv. 3 ozo. kiaušinių taukų 2 sv. rūkytų lašinių 2 sv. (be 2 ozo.) ken. bekonos 2 sv. 3 ozo. margarino 2 sv. presuoto marmelada 4 sv. kavos 4 sv. 7 ozo. cukraus 2 gabalai tualetinio muilo SIUNTINYS Nr. 20—\$7.80 4 sv. 7 ozo. margarino 4 sv. 7 ozo. cukraus 4 sv. kavos 3 sv. 5 ozo. miežinių kruopų 2 sv. presuoto marmelada 2 sv. kvietinių miltų.
--	---	--	--	--	---	---	---	---	--	--	--	---	--

SANITAS HERBS-JŪSŲ VADOVAS

I SVEIKATA
Dėl reguliavimo jū-sų skilvio ir sistemo-s, reikalaukite SANITAS HERB TEA No. 17, kaina \$1.10. Reikalaukite naujo cirkuliorio. 30 metų gero patarnavimo visuome-nei.

SANITAS HERBS, 1125 Milwaukee Av., Chicago 22, Ill.

Seniausia Lietuvių Jewelry Krautuvė

JOHN A. KASS, Sav.

Deimantai, laikrodėliai, auksiniai žiedai ir kitokios rūšies jewelry daiktai parsiduoda už prieinamas kainas.

Laikrodėlių garantuotas taisymas. Mūsų krautuvėje yra lietuvių akių gydytojas. Turis didelį patyrimą egzaminavimo akių ir aki-nių prietaikymo.

DR. M. KASS, Optometrist

4102 Archer Ave. ir Mozart St. Tel. Lafayette 3-8617

Jos. F. Budrik INCORPORATED

3241 So. Halsted St. Tel.: CA lumet 5-7237

LIETUVIAMS GERIAUSIA VIE-TA pirkti visokių NAMAMS RA-KANDUS: Pečių, Skalbiamą Maš-iną, Saldytuvą, Dulkių Valytojus, Karpetus, Lempas, Planą, Radijos ir Televizijos Setą—žodžiu sakant, visko kas tik reikalinga namams.

JEWELRY — Daimontinių Žiedų, Rašomų Mašinelių, Rašomų Plun-ksnų, Silverware, Rekordų ir tt

Lietuvių patyres
Laikrodininkas
gerai pataiso
visokius
Laikrodėlius.
Krautuvė atdara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais, sekmadieniais uždaryta.

Lietuviškas Budriko Gyvas Progra-mas 15 muzikantų iš WCFL —1000 kil. 50,000 W Radio Stoties kiekvie-ną Sekmadienio vakarą—3.30.

CHICAGOS IR APYLINKĖS ŽINIOS

SENSTANČIAI APYLINKĖI ATSTATYTI PLANAVIMO TARYBA

18 gat. kaimynystėje yra žinoma įstaiga Hull House, 800 S. Halsted street. Ši įstaiga yra vadinamoji Near West Side — artimojo miesto vakarų daly. Ir Hull House darbuotojai, kalbėdami apie artimus vakarus, turi minty plotą miesto Congress gatvės, 15-tos, Canal ir Ashland aves. ribose.

Ši apylinkė sensta, jos pastatai, ypatingai gyvenamieji namai, atrodo suso kankinami. Gyventojai, kiek prisisieję, bėga į kitas miesto dalis.

O tuo tarpu, kaip vieta gyvenimui mieste, ji turėtų būti viena parankiausių. Netoli jos yra vidurmiestis arba vadinamoji "kilpa". Į 5 arba 10 minučių iš čia galima jį pasiekti. Daugybė žmonių vidurmiesty dirba ir stambieji bizniai ten susisipietę.

Aplinkui kilpą pusraciū eina lengvosios pramonės ruožtas. Daug paprastų darbininkų, amatininkų ir profesionalų šitas pramonės ruožtas sardos. Jis yra, galima sakyti, artimosios vakarų dalies pašonėje.

Gatvėkarių, busų, elevatorių ir kai kurių geležinkelio linijos tarnauja apylinkėi susisiekimo priemonėmis su visomis kitomis miesto dalimis, taipgi į darbą važiuoti ir namo iš jo sugrįžti. Trumpai kalbant, visai paranki vieta gyventi, bet žmonės, kurie tik gali, iš jos bėga ir apylinkė irsta.

Taigi kai kurie vietos gyventojai, kiti turintieji joje arba kaimynystėje biznius ir įmones paskutiniu metu pradėjo organizuoti komitetą apylinkės atstatymo planavimui. Tam tikslui sudarytas laikinis komitetas, kurio patalpos yra Hull House trobesy.

Kalbamos apylinkės, o ir kaimyninių apylinkių organizacijos, bizneriai, profesionalai ir kitokių pašaukimų gyventojai kviečiami į talką: diskutuoti klausimus šituo reikalu, ieškoti finansų planavimo vykdymui, padėti sudaryti patvarų planavimo komitetą.

Įdomiaujantieji, kurie norėtų platesnių informacijų Near West Side planavimo klausimais, patariami kreiptis į Hull House. Atrodo, būtų gerai, kad ir kiti apylinkių gyventojai, kurios irgi sensta ir nyksta, susidomėtų artimosios vakarų dalies planavimu ir patirtų, kaip ten apylinkės atstatymo klausimai yra svarstomi.

Sukako 102 Metai

Lewis Fablinger, Civilinio Karo veteranas, pirmadienį minėjo savo 102 metų sukaktį. Jis gyvena pas dukterį, ponį James Rogers, 68 metų, adresu 6121 Dunham rd., Downers Grove.

Pradėjo Community Fund Vajų

Pirmadienį Chicagoj prasidėjo Community Fund vajus. Norima sukelti \$8,679,000.

Pirmadienio vakare 6 valandą rengta užkandis Stevens viešbuty. Vyriausiuoju kalbėtoju čia buvo pakviestas Henry Ford II, kurs yra nacionalinis kampanijos pirmininkas.

O antradienį 60,000 vajuos darbuotojų pradėjo lankyti biznio ir profesionalų ofisus, įmones ir privačias rezidencijas.

Visuomenė prašoma aukoti duosniai vajui, rinkdami dovanas vajui.

Pranešama, kad jau trečdalis Chicagos kvotos yra sukeltas.

Eina tėvo pėdomis

VYTAUTAS BILDUSAS, Jurgio rolėje.

"Naujienu" spektaklyje ateinantį sekmadienį, spalio 17 d., Sokolų Saleje, 2337 S. Kedzie Ave., scenoje pasirodys p. Vytautas BILDUSAS, jaunas, energingas, scenoje ne naujokas. Jis vaidina Jurgio Rusteikos rolę 4 veiksmų dramoje "Aušros Sūnūs". Jurgis, kaip ir jo tėvas, nebijo pavojingų žygių. Juodu eina į Prūsiją, o iš ten gabena knygas ir platina jas Lietuvos padangėje. Juos iš visų pusių apsupa žandarai, bet jie moka išsisukti. Viskas gerai sekėsi, bet Jurgio sesers Rožės, romansas su Albinu Stinkiu, atneša jiems pražūtį. Rusteikų šeimoje pasireiškia dvi skirtingos nuomonės: motina su dukteria glaudžiasi prie Albino, o Rusteika su gūnu Jurgiu juo nepasitiki. Galų gale Rusteikas Albinas išduoda žandarams. Jurgis žusta nuo žandaro kulkos...

Ši drama reikalauja didelių pastangų ir kruopštaus darbo iš aktorių pusės, nes visas veiklas seka lyg ilgas romanas, kurio herojumi yra knygnešys Rusteika, tačiau po jo seka visa eilė bendradarbių, kurie scenoje bus matomi. Drama užsibaigia tragedija.

Sat. Mat. Oct. 30th
Swan Lake
Pas De Deux
Cirque De Deux
Quelques Fleurs

Sat. Eve. Oct. 30th
Les Sylphides
Coppelia
Madronos

Sun. Mat. Oct. 31st
Pas De Quatre
Cirque De Deux
Coppelia

Sun. Eve. Oct. 31st
Mussine Festival
Rouge Et Noir
Seventh Symphony
Gaité Parisienne

Mon. Eve. Nov. 1st
Swan Lake
Nutcracker
Scheherazade

Bilietus jau dabar galima pirkti arba užsisakyti Operos Rūmų bilietų ofise. Jų kainos: vakarais pirmame aukšte \$3.71, \$3.10, \$2.50; 1-me. balkone \$3.10, \$2.50, \$1.85; antrame balkone \$1.85, \$1.25; počiame vaidinimui pirmame aukšte bilietų kainos \$3.10, 2.50, 1.85; pirmam balkone \$2.50, \$1.85; antrame balkone \$1.25, 95c.

"AUŠROS SŪNŪS"

4 VEIKSMŲ DRAMA
Rengia

"NAUJIENOS"

Spalio 17 d. 1948 m.
SOKOLŲ SALEJE
2337 SO. KEDZIE AVE.

Veiklas vaizduoja Lietuvos žmonių kovas dėl spaudos laisvės. Aušrininkai, varpininkai ir demokratinio nusistatymo žmonės, iškovoję spaudos laisvę ir Lietuvai nepriklausomybę. Bet ši kova nėra baigta. Lietuva vėl pagrobė diktatorišką maskolį, tikta žiauresnis, diktatorišką.

CLASSIFIED ADS.

REAL ESTATE—FOR SALE

Namai Žemė—Pardavimui
Kuomet busite Kalifornijoje, pasimatykite su
JOS. W. RIZELLA
Lietuvių Real Estate Brokeriu dėl visokių rūšių nuosavybių. Telefonuokite dieną arba vakarą TUCKER 6972.
707 E. KENSINGTON ROAD
Los Angeles 26, Cal.
Rašome visokią apdraudą.

FARMS FOR SALE

Ukiai Pardavimui
FARMERIAVIMUI ir gyvenimui dideli ir maži žemės sklypai. Arkansas, Louisiana, Texas. Paul H. McKnight Land Co., Hall Building, Little Rock, Arkansas.

MISCELLANEOUS

RUMMAG ESALE
Spalio 15 d. 9 val. ryto—2 popiet. MAYFAIR LUTHERAN CHURCH Beismonte. 4335 Lawrence Ave.

FURNISHED ROOMS—TO RENT

Gyvenimui Kambariai
RENDON 2 KAMBARIAI dėl vynu. Galima virtuvę varuoti. 6541 So. Campbell Ave.

FOR RENT—IN GENERAL

Bendrai—Rendai

BUSINESS CHANCES

Biznio Progros

DIDELIS BARGENAS

Taverna pardavimui geroj vietoj ir geras per daugybę metų išdirbtas biznis—vienas savininkas per 13 metų. Labai daug vietos. Geras įrengtas; naujas geras 3-juo pusbačių alaus šaldytuvus su direct drove naujas geras beverage cooler, naujas didelis "Servel" refrigeratoris. Parduosiu su staku ar be stako.

PARDAVIMUI MESOS

KRAUTUVE IR GROSERNE
Pilnai įrengtas maisto turgus, šilto service, puiki propozicija Waukegan geram buveini ir jo žmonai. Štakas \$5,000. Puikus setas fixtures, gerai išvystytas biznis.

FRANKLIN MAC VEAGH & CO.

1347 So. Clinton Street
Tel. CAanal 6-2500.

TAVERNA ir namas West sidėje.

Seniai išvystytas biznis. 3 kambariai užpalky. Tuoj galima užimti. Pašaukti FRontier 6-4766.

PARDAVIMUI MESOS KRAUTUVĖ

su visais įrengimais Marquette Park apylinkėje. Priežastis pardavimo—išvažiavimas į kitą miestą. Prie krautuvės yra 6 kambarių flatas. Nupirkes galės tuojau čia gyventi. Tel. HOLbrook 5-0110.

Laiškas iš Lietuvos

Laišką gavo R. Sniukas, 4208 So. Washtenaw ave., Chicago 32, Ill.

Labas! Dėkoju už laišką, kurį gavome rugpiūčio 22-rą. Pas mus kaip tik buvo šv. Roko atšaidai, buvom visi suvažiuavę į juos.

Tas tavo laiškas buvo raštas Antonei Stasiunienei ir Sereikių kaimą. Atnešė žmogus iš Sereikių, važiuodamas į atšaidus. Dabar sakynojė jie pieninkauja: tai nuo Gruzdžių 13 kil., tu šaknyta gerai žinai.

Antonė su savo vaikais ir Julytė gyvena Gruzdžiuose. Praeitą žiemą abudu, Rimutis ir Aušrelė, lankė Gruzdžiuose pradinę mokyklą.

Mes dabar gyvenam gerai; nusikratėm fašizimą ir gyvenam laimingai tarybų Lietuvoje.

Brangūs broli, parašyk, ar tu galvoji dar vieną kartą parvažiuoti ir aplankyti Lietuvą. Pamatytum, kai mes dabar laimingi ir linksni, išvaduoti raudonosios armijos iš fašistų rankų.

Aš tau, broliukai, rašiau keletą laiškų. Argi tu jų negavai, kad man nė į vieną atsakymo nedavei? O gal dėl to jų negavai, kad aš labai daug rašydavau. Tačiau šį kartą rašau mažai, keletą žodelių, ir manau, kad tas laiškas tavę pasiekė.

Atiduok linkėjimus Pranutei ir Antanui. Sudie! Tavo sesuo. Gruzdžiai, Melnikaitės tavė. Mūsų gatvė perkrikštyta tokiu vardu. Pirmą buvo Joniško gatvė, paskiau Vaitkaus, o dabar Melnikaitės gatvė.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKIA VYRŲ

Patyrimas nėra būtinas. Pastovus, dalį laiko darbas. Daug viršvalgių ir pusantro mokesčio kas virš 40 valandų.

Atostogos ir šventadieniai apmokami.

Taipgi apdraudos pašalpa. Klauskite MR. SIKORSKI, OLSON RUG CO., 2800 N. Pulaski Road prie Diversey.

REIKALINGAS geras ZMOGUS prižiūrėti du steam boilerius. Vietoje darbas ir kambarys. Geras atlyginimas. Rašykite Box 3110, 1739 So. Halsted St.

3 VYRU reikia Shipping Department. Nuolatinis darbas. 90c. į valandą pradžioje. Yra viršvalgių. American News Co. 802 Main St. Evanston, Illinois.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų

REIKIA MOTERŲ

Dirbkite arti savo namų nuo 7:30 ryto iki 4:00 P. M. Dirbsite labai įdomų darbą.

NAUJOS MOKESČIO RATOS

Apmokamos atostogos ir šventadieniai.

Pilna ligininės apdrauda.

Kreiptis į Merginų Office, 1208 W. CERMAK ROAD.

REIKIA VIDUTINIO amžiaus moterų prie hotel linen room patalpus. Darbas balniųjū parūpinimo skyriuje. Kreiptis DRexel 3-8610 po 11 ryto.

AUTOS-TRUCKS FOR SALE

Autai ir Sunkvežimiai Pardavimui

A & C MOTOR SALES

3302 So. Wallace St.
816-20 W. 35th Street

1947—OLDS SEDAN
1947—CHEVROLET SEDAN
1946—CHEVROLET CL. APE.
1946—DODGE CLUB CPE.
1942—OLDS SEDAN
1942—OLDS CL. SEDAN
1942—PLYMOUTH SEDAN
1941—BUICK SEDAN
1941—DODGE SEDAN
1941—OLDS SEDAN
1939—PONTIAC TUDOR

VISOS KAINOS SUMAZINTOS.

MŪSŲ KAINOS PAS MUS YRA GERIAUSIOS PARDAVĖJAS

FINANCE AND LOANS

Finansai ir Paskolos

3% DIVIDENDŲ GAUSITE pasidėję pinigus pas mus ant Paip Up šėrų. (current rate). Visu išėliai Federališkai apdrausti iki \$5,000.00.

Per paskutinius septynis mėnesius pas mus pradėjo naujus taupymo accounts 1215 vpatu; per tą patį laiką turtais padidėjo virš 800,000.00 tūkstančių dolerių. Toks greitas bendrovės augimas lūdi, jog biznis yra labai vedamas. Kviečiame ir amstą pas mus.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 S. WESTERN AVE. Grovehill, 6-7575

J. PAKEL, President.

REPAIRS—IN GENERAL

Ivairūs Pataisymai

Taisome Visokius REFRIGERATORIUS

Greitai — Prieinamai — Garantija

Taipgi

Mūsų radio ir television patarnavimų skyrius yra įrengtas taip, kad galima pataisyti bile kokį radio. Tubas ištiriame dykai — Atneškite Kreipkitės arba telefonuokite mums šiandien

A. C. NOVAK & SONS

3428 WEST 63rd STREET CHICAGO 29, ILL

TEL. HE mlock 4-3352. Pirkite tose krautuvėse, kuriuos garsinasi "NAUJIENOSE"

A. L. D. D. NARIAI

Phones: VIrginia 7-6583

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos nuo 1—3 ir 7—8 Sereidomis ir nedėl. uždaryta. Subatomis nuo 1—3.

Rez. 3241 W. 66th Place Phone RE public 7-7868

Ofiso Tel. VIrginia 7-0036 Rezidencijos telefonas BE verly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniai nuo 1 iki 4 po pietų. Trečiadieniai pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

11750 So. Parnell Ave.

VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8 Tel.: PULman 5-8277

A. Montvid. M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON ST.

Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.

Telefonas SE cley 3-7330 Namų tel. BR unswick 8-0597

DR. STRIKOL

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser. Sub. ir Ned. tik pagal sutartį

Ofiso Telefonas YA rds 7-4787 Namų Tel. PR ospect 6-1930

Jei neatsilieps viršūnial telefonai. Skaikit MIDway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Telefonas YA rds 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakare Sereidoj pagal sutartį.

DR. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2951 WEST 63rd STREET

(netoli Sacramento Ave.)

VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9 vakaro. Trečiadieniai ir sekmadieniai pagal susitarimą.

Telefonas HE mlock 4-7899 Namų Tel. HILLtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. B. C. BRUZAS

DANTISTAS

VALANDOS: 10 iki 8. Trečiadieniai tik susitarus.

4003 Archer Avenue

Truputi į rytus nuo California Tel. YA rds 7-7772

DR. PETER T. BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Ave.

CHICAGO, ILL.

Ofisas HE mlock 4-5849

Rezidencija HE mlock 4-2324

OFISO VALANDOS: Pirmad., Antr., Ketvirt., ir Penktad. 1:30—4: 7—9 vakaro Treč. ir Šeštad. tiktaie susitarus.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vak. Šeštad. nuo 2—4 p. p. Trečiad. ir Sekmad. uždaryta.

Ofiso Tel.: PR ospect 6-3838 Resid. Tel.: VIrginia 7-2421

GRIZO IS ATOSTOGU

Dr. J. Gudauskas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

atidarė ofisa adresu: 756 W. 35th Street

Ofiso telefonas: YA rds 7-5921

Ofiso valandos: nuo 1—3 ir 6:30—8 Namų telefonas: BA mbe 6-1126

Jei neatsilieps šie telefonai, skaikit: KE nwood 6-5107 arba VI ne. 6-3900

Telef.: Ofiso GR ovehill 6-4020 Rezidencijos HILLtop 5-1560

DR. A. J. JAVOIS

(JOVAISAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Rd.

Kasdien nuo 2 iki 4 p. p. ir 7 iki 9 v. (Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį)

Ofiso ir Namų Tel. GR ovehill 6-1800

DR. WALTER J. KIRSTIUK

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis Gydytojas)

3925 W. 59th Street

(Prie Pulaski Road)

VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais Trečiadieni pagal sutartį.

Emerg. Tel. KE dzie 3-2868

Dr. Emily V. Krukus

GYDYTOJA IR CHIRURGE

4146 Archer Avenue

CHICAGO, ILL